

Régi, boldog szüretetek

Ha igaz lesz a bucu-resti meteorológiai intézetnek, akkor rövidesen kiderül az ég felettünk. Az időjósok tudósai hosszú, derült, meleg, napsugaras őszt jósolnak a közeli napokra és ezt a tudományos jóslást erősítik meg mindenféle azok a gyümölcsfák is, amelyek másodvirágzásba kezdtek, tavaszi csalogányokba ringatva önmagukat... Adja Isten, hogy minél később köszöntsen ránk a tél hidege és minél előbb vidám szüretelőkkel népesedhessenek be a közeli Arad-Hegyalja érett szőlőfürtökkel gazdagon rajott lankái.

A szüretnek minden évben meg vannak a maga poétikus örömei. — bár az örömből mostanában csakis a poézis marad meg a szüretelők számára, másegyéb semmi. A szőlőtermelők egyre rosszabb és rosszabb viszonyokba kell, hogy megküzdjenek, különösen itt minálunk Arad-Hegyalja istenáldotta vidékén, ahol ez évben minőségileg a legkiválóbb termést érte meg a korai tavasz és a fellüdüen meleg nyár. A szőlőtermésünk kitűnő — és a must, a bor ára kétségbeesítően gyenge. Soha edesebb, aranybarnább nem volt a hegyaljai szőlőtermés, mint ebben az esztendőben — és mégis, ez évben talán még kétségbeesettebb, még reménytelenebb az aradhegyaljai szőlőtermelők helyzete, mert a belső piaci piacokon régi készletek ronnyak az új termés árait, viszont az illetékes gazdasági tényezők még mindig nem találták meg a módját annak, hogy a kitűnő romániai bortermés számára exportpiacokat biztosíthassanak. Ami bor exportra kerül tőlünk, az rendszerint ókirálysági termék, mennyiségben aránylag oly jelentéktelen, hogy komoly szerepet egyáltalán nem játszik az ország kereskedelmi mérlegében. Ettől függetlenül is, a kompenzációs üzletkötések gazdaságpolitikai rendszerem miatt, a termelők még abból sem látnak sok közvetlen hasznot, amennyi bor mennyiség eddig exportra kerülhetett. Az a lesújtó helyzet, hogy a bortermelők jelentékeny anyagi áldozatokat hoztak az új termés minőségének és mennyiségének feljavítása érdekében — és még azt a rossz árat sem bírják ez évben elérni, amennyiért a jóval rosszabb évek termését értékesíthették. Különösen Arad-Hegyalja bortermelői érzik a helyzet súlyosságát, hiszen bármilyen kitűnő is a termés, mit érnek vele, ha nincs, aki megvásárolja...? A belföldi közönség egyre kevesebbet tud áldozni a borbortermelésre, akkor is az olcsó és gyengemínőségű bort vásárolja és az igazán elsőrangú termék, a legkiválóbb, egykor világhírű aradhegyaljai prima borsajtát ittmaradnak a termelő nyakán.

A helyzet évről-évre rosszabb és egyre sürgetőbben érett meg a gazdasági kormányzat hathatós beavatkozására. Nem szabad elfeledkeznünk róla, hogy ha első sorban is agrárállam vagyunk, a borsajttermelők anyagi talpraállításával még nem oldottuk meg a mezőgazdasági termelőink anyagi problémáit klasszikusan reális példára a szőlőtermelők helyzete. Mi a teendő...? Természetesen exportpiacokat szőlőtermésünk, bortermésünk elhelyezése érdekében. Okos és körültekintő, főleg elfogulatlan gazdaságpolitikával hidaljuk át mindazokat az országhatárokat, amelyek természetesen, régi felvevő-piacainktól elválasztanak. A hegyaljai szőlő, a hegyaljai bort még mindig ismerik és várják Svájcban éppúgy, mint Ausztriában, Csehszlovákiában, Lengyelországban. Ha a devizaintézkedések kötik guzsha a borexport vállalkozói szellemét, csináljunk kölcsönös megállapodásokat a környező országokkal a tranzit-áru útjának biztosítására. Egy ilyen rendszer nagyszerű

Olaszország hajlandó együttműködni a kisantanttal a Dunamedence érdekében

Nagyjelentőségű változás előtt áll Középeurópa külpolitikája — Benes és Litvinov bizalmas megállapodásai

Henderson: Egy új háború elpusztítja az egész civilizációt

Prágából jelentik: Csak most vált ismeretessé, hogy az elmúlt héten Benes csehszlovák külügyminiszter Litvinovval tárgyalt Marienbadban. A kiadott hivatalos jelentés a megbeszéléseket általános jellegűeknek könyveli el, bár valószínű, hogy

a külügyi népbiztos Benes a Népszövetség küszöbön álló ülészakán tárgyalásra kerülő orosz-kérdést vitatta meg.

A Csehszlovákiában megjelenő „AB” nemzeti-szocialista érzelmű lap nagy cikket szentel

A genfi tanácskozásokról egyébként azt írja a félhivatalos Prager Presse, hogy olasz részről olyan dunai tervezetet nyújtottak be, amely általános érdeklődést keltett. Ha a tervezet Olaszország valódi álláspontját tükrözi vissza, úgy az azt jelenti, hogy Olaszország az eddigi regionális politikájával szemben feladta eddigi álláspontját és hajlandó együtt dolgozni a kisantant államszövetséggel.

Bécsből jelentik, hogy Berger-Waldenege báró, osztrák külügyminiszter ma nyilatkozott a párisi République című lap munkatársának. A külügyminiszter kijelentette, hogy

Ausztria külpolitikája sem Olaszországgal, sem Franciaországgal szemben nem változott.

Reméli, hogy Franciaország is tiltakozik az ellen, hogy Jugoszlávia eltűri, hogy területén Ausztria ellen készülődjenek. A népszövetségi ülészaktól azt várja az osztrák kormány, hogy azonnal leszögezzék Ausztria határainak sérthetlenségét és az osztrák szövetségi állam függetlenségét. Pénzügyi téren a népszövetségi kölcsön feltételeinek kedvezőbbé vál-

tel a megbeszéléseknek és azt írja többek között, hogy a Szovjet érdeke, hogy a háborút elkerülje és ha a Szovjet belépését a Népszövetségbe elfogadják, valószínű, hogy a békét is megalapozzák. Azt a Szovjet legelkeseredettebb ellenségei is elismerhetik, — írja a lap, — hogy a Szovjet a békét akarja és a háború elkerülése egvaránt érdeke Romániának, Csehszlovákiának, Franciaországnak, Jugoszláviának és Olaszországnak. Ha a megegyezés a Szovjettel létrejön, úgy érvényre jut Benes évek óta folytatott békepolitikája.

Londoni jelentéseink arról adnak hírt, hogy Henderson, a leszerelési konferencia elnöke Poolében tartott beszédében kijelentette,

hogya a békét nem építik szilárd alapokra, akkor újabb világháború következik, amely elpusztítja a civilizációt.

Ha a nemzetek továbbra is csoportokba tömörülnek, úgy egymást a kölcsönös gyanakvás, bizalmatlanság és féltékenység fogja tovább is fűteni és a világháború elháríthatatlan lesz. A békét nem biztosíthatják fegyverkezések, katonai szövetségek, hanem csak a leszerelés, a döntőbíráskodás és a népszövetségi rendszer erősödése.

Lezárult a horogkereszt forradalmi korszaka

Hitler vezérkancellár kiáltványának fellünésteltő bejelentése — Meg akarták szöktetni Rintelent Ausztriából?

Nürnbergből jelentik: Ma délelőtt volt a német nemzeti-szocialista-párt birodalmi nagygyűlésének ünnepélyes megnyitása. Wagner kerületi vezető Hitler vezérkancellár kiáltványát olvasta fel. A vezér megállapítja kiáltványában, hogy

a nemzeti-szocialista mozgalom forradalmi korszaka lezárult és most a mozgalom építő ideje kezdődik.

Hitler szerint a nemzeti-szocialista eszme diadalát nem lehet rövid idő alatt kivívni és még évtizedekig tart, amíg teljesen összeforr a német néppel. A kiáltvány költői hasonlattal

üzletté avatná a gazdasági kormányzat számára az intervenciós vásárlások rendszerét nemcsak a borsajttermelők, de a szőlőtermelők területein is. Ezer lehetőség és ezer teendő kínálkozik ezen a téren a kihasználásra: miért ne foghatnának hozzá egyszer az arra illetékes, hivatalos tényezők...?

A szeptemberi szüreti napok beköszöntése

végződik, mely szerint „a hatalmas fa is sokáig növekszik, de azután ellenáll minden viharnak”, éppúgy, mint a nemzeti-szocializmus.

Itt írjuk meg egyébként, hogy Berlinben az a bécsi forrásból származó hír terjedt el, hogy

Rintelen dr.-t meg akarták szöktetni.

A szöktetés tervét állítólag úgy leplezték le, hogy az osztrák posta két táviratot fogott el, amelyben jelezték Rintelent dr. érkezését. A berlini lapok nem említik, hogy a két távirat hová volt címezve. A lapok ezzel kapcsolatban azt írják, hogy nem felel meg a való-

előtt, úgy hisszük, még mindig nem késő. A jóakarát még akkor is tehet valamit, ha utólag jelentkezik. Arad-Hegyalja szőlőtermő lankáira az fogja visszavarázsozni a régi-régi, boldog és áldott szüretetek világát, aki — anyai év káros kísérletezései és közönye után, — újra megnyitja a világhírű hegyaljai borszállítmányok előtt az utat a külföld felé.

ságnak az a hír, hogy Rintelen állapota rosszabbodott volna. Ellenkezőleg.

Rintelen ugyszólván teljesen gyógyult

és már néhány nap előtt átszállították a tartományi törvényszék egyik cellájába. Az osztrák kormány csupán azért terjeszti Rintelen egészségügyi állapotának rosszabbodásáról szóló híreket, hogy okát tudja adni annak, miért húzza Rintelen dr. bírósági tárgyalásának időpontját.

Az osztrák kormánynak nyomós okai vannak arra, hogy ezt a bírósági tárgyalást lehetőleg sohse tartásák meg, mert azon

Rintelen vallomása teljesen új megvilágításba fogják helyezni július 25-nek előkészületeit.

A lapok ama meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy Rintelen szöktetési szándékát az osztrák kormány maga rendezte meg és igen valószínű, hogy Rintelen dr.-t előbb, vagy utóbb mégis csak megszöktetik Ausztriából a bírósági tárgyalás elől.

A német lapok utalnak arra, hogy a Csehszlovákiába menekült Winkler dr. volt alkancellár, a feloszlott Landbund volt vezetője, milyen nyilatkozatokat adott le cseh lapoknak. Élesen rávilágítanak ezek a nyilatkozatok arra, hogy miért lesz kellemetlen az osztrák kormánynak Rintelen dr. hazaárulási bűnperének tárgyalása. Winkler dr. azt állította ugyanis, hogy nemcsak a Landbund, hanem az osztrák nagynémet szövetség is összekötötést tartott fenn a nemzeti-szocialistákkal.

Sőt még a kormányt látszólag támogató Heimwehr is tárgyalt a nemzeti-szocialistákkal, sőt tudott a puccs előkészítéséről is.

Winkler dr. a cseh sajtóban nyíltan megvádolja Fey őrnagyot, volt alkancellárt, hogy a Heimwehr egyik vezérének közvetítésével tárgyalt a nemzeti-szocialistákkal, hozzájárult a tervezett puccshoz és

maga is helyeselte az ugynevezett „Dollfuss-rendszer” megbuktatását.

Jó forgalmu vidéki vendéglő vezető-sére keresek agilis, nős, keresztény,

ovadékképes üzletvezetőt

százalékra. Csak románul tudók pályázhatnak. — **Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában.** 8660

Teljes kudarcba fulladt az amerikai textilsztrájk

Mindössze 200.000 munkás sztrájkol, a többi dolgozik — Erőszakosságra csak Északkarolinában került sor — Felfegyverzték a sztrájkoló gyapotipari munkásokat

New-Yorkból jelentik: Az amerikai szövetsztrájkokról ellentétes hírek érkeznek. Egyik hírforrás szerint

mert a munkások túlnyomó része nem em-mert a munkások túlnyomó része nem engedelmessékedett a sztrájkközpont felszólításának.

Más oldalról viszont azt állítják, hogy a sztrájk csak ezután válik igazán nagyméretűvé, mert a rokonszakták sorban csatlakoznak majd a sztrájkolókhöz.

Annyi bizonyos, hogy a sztrájk első napjai minden komolyabb rendezettség nélkül folytak le. Megbízható értesülések szerint

mindössze 200 ezer textilmunkás sztrájkol az Egyesült-Államok területén.

Legkevésbé sikerült a sztrájk Newengland Államban, ahol csak 25 ezer munkás szüntette be a munkát, az ösztönmunkásoknak öt százalékra. A legnagyobb és legelterjedtebb la-

pok nem álltak a sztrájkoló munkások szolgálatára és így a lakosság közhangulata mindenütt a sztrájk ellen nyilvánult meg. A kormány egyelőre megfigyelő álláspontra helyezkedett.

Erőszakosságokra eddig csak Északkarolinában került a sor, ahol a sztrájkoló munkások

több gyárat üzembeszűntetésre kényszerítettek.

Marcon városban egyik gyár igazgatóját megátámadták és megverték. Ugyanígy felborítottak egy teherautót, amely sztrájkoló munkásokat szállított. A karhatalom hamarosan helyreállította a rendet, de több sebesülés történt.

A gyapotipari munkások központja felszólította a munkásokat, hogy őrizzék meg higgadságukat.

de ha lönek rájuk, ők is használják fegyvereiket.

Előkelő bucuresti-i társaságot fosztottak ki Bécs közelében az álarcos utonállók

Elrabolták pénzüket, ókszereiket és végül az autót is, amelyen ültek — Revolveres „soffőr-iskola” az országuton

Bécsből jelentik: A ma hajnali órákban két elszánt rabló vakmerő rablótámadást követett el egy előkelő bucuresti-i társaság ellen. A banditák Bécs közelében, az országúton megtámadták Tomescu Traian bucuresti-i mérnök autóját és a kocsiiban ülő mérnököt, feleségét, anyósát és Anastasie bucuresti-i kerületi bírót kifosztották. A két bandita álarcban volt és egy bokorból ugrottak elő, amikor a gépkocsi az országúton feléjük közeledett. Felugrottak a kocsi sora és revolverrel a kezükben halálra fenyegették a soffőrt, hogy **azonnal álljon meg.** Utána a gépkocsiban ülőket kiszállították és mindegyiknek átkutatták a zsebeit, elszedték a pénzüket és értékes ékszereiket, majd az egyik támadó Singer Fedor

soffőrnek szegte revolverét és kényszerítette, hogy mutassa meg, hogyan kell kezelni a gépkocsit, majd felugrottak az autóra és elszárguldtak.

A társaságot egy arra haladó autó vette fel és vitte be az osztrák fővárosba. Tomescu mérnök azonnal feljelentést tett a rendőrségen és bejelentette, hogy szerencsére a társaságnál csak kevés pénz volt, 300 schillinget és 200 lejít vittek magukkal a banditák. Az ellopott autót a rendőrség később Floridsdorf löte-rén, egy vendéglő előtt megtalálta. Kiderült, hogy a banditák itt átszálltak egy másik autóra és azzal mentek be Bécsbe, közben minden korcsma és vendéglő előtt megálltak és bementek rövid időre inni.

A döntő ökölcsapás...

Irta: JACK STEVENS

A kaszinó amerikai méretű versenycsarnokában huszezer néző várta páratlan izgalommal a döntő mérkőzést. Billy Watson védte a világbajnokságot a néger óriás ellen. A sokezer ember ideges várakozása orkányszerű zsvajban jutott kifejezésre. Billy gyengéden simogatta Mary kezét és halkán ismételte:

— Egy percre se vedd le rólam a tekintetedet.

A második sorban a 32-es számú széket tartattam fenn számadra.

— ...a rendes helyem — mondta a csodaszép fiatal lány és hozzátette:

— Okvetlenül győzni fogsz... Érzem... Ez a néger nem verhet le...

Billy gyengéden mosolyogva felelte:

— Ha a szemedbe nézhetek a szünetek alatt, az ördögtől se félek...

Benn a versenycsarnok mérhetetlen távolságait betöltő hangon most jelentette be a megafon:

— Az angol Watson és a néger Jackson viadala következik. Watson harmadszor védi a világbajnokságot.

Mennydörgésszerű robajjal hömpölygött végig a csarnokon a várakozás moraja. Watson hatalmas karok ragadták meg s a következő percben már ott állt az emelvényen a nála egy fejjel magasabb négerrel szemben. Végignézett a termen. A floridai világfürdő előkelő közönsége zsufolásig megtöltötte a csarnokot. Estélyi ruhák, ékszerrel vakító tündöklés kápráztatta el, milliárdosok és kalandorok vegyes, színes tömege biztatta a legkülönbözőbb kiáltásokkal. És vele szemben gögősen, dacosan állt a néger óriás, érezve a közönség partos részrehajlását, amely előre hirdette a fehérbőrű világbajnok győzelmét.

A kezdet rövid formaságain hamar átestek...

Billy gyors pillantást vetett a második sor harmadik széke felé.

Az első két menetben a néger egy ütése sem ért célt... Billy ismert utólerhetetlen technikájával tért ki és vágott vissza... Minden ütése talált... Félelmes bal öklével szédítő gyorsasággal csapott le a néger állára... Majd villámgyorsan egyik ütést a másik után mérte a bordáira. A néger megdőb-bent az angol fölényes harcmodorától, mellyel szemben az ereje eddig csődöt mondott. Az első helycserénél Billy egy percig szinte megdőb-benve érezte, hogy milyen acélszerű szívóssága van a néger koponyájának... Izzagták a tömegeből felhangzó, biztató kiáltások és a néger gözölgő testének vad-állati szaga... Vad támadásra indult, de ebben a percben megszólt a gong... Az első menet véget ért.

Billy kábultan támaszkodott a kötélkorláthoz, miközben vizes spongyával törölték le az arcát és kendőkkel legyezgették.

Igy ismétlődött ez három menetben végig. Amikor odapillantott a második sorba, mindig találkozott a tekintete Mary csodaszép szemének gyengéd, biztató pillantásával. Amikor azonban Billy a negyedik menet után újra odanézett a második sor felé, meghűlt a vér az ereiben: a 32-es számú szék üres volt. Előbb azt hitte Billy, hogy téved... De azután belátta, hogy nem tévedhet... A szomszéd széken ott ült az a feltűnően kövér ültetvényes, akit tegnap a fürdőben ismertek meg... A 32-es szék pedig valóban üres volt...

A néger észrevette, hogy Billy izgatott lett s azonnal vad dühvel támadott, de Billy világhírű gyomor- és állkapocsütéseivel visszaverte s az ötödik menetnek is vége volt. A tömeg ujjongott, de Billy impreszáriója ijedten sugta a fülébe.

— Billy, mi bajod van...?

— Hova lett Mary — kérdeze Billy rekedten s az impreszárió igyekezett megnyugtanni, hogy

mingyárt visszajön, bizonyára a nagy hőség szédítette el egy percre, s kiment a friss levegőre...

Billy érezte, hogy az izmai elernyednek... Valami fásult rémület vett rajta erőt... Nem tudta a szemét az üres 32-es székről levenni, pedig már újra megindult a néger, a tömeg pedig ujjongott és biztatta az angolt:

— Add meg neki, Billy...!

A kaszinó egyik termében pedig kétségbeesett arccal ült Mary egy karosszékben és könyörgött:

— Engedj vissza, Juan... Tudod, hogy ha Billy nem lát a helyemen, elveszti a nyugalmát...

Juan, olajbarna, délceg délamerikai milliomos fiu, bársonyos szemei kegyetlen elszántságot árultak el, amikor így szólt:

— Egyetlenem, nem azért hivattalak ki a teremből, hogy azonnal visszaengedjelek... Két hét óta nem jöttél el hozzám... A vonatom félóra múlva indul... Ezt a tíz percet nekem kell szentelnem...

— Könyörülj, Juan... Majd eljövök máskor... Tudod, hogy most mi forog kockán...

Juan kegyetlen mosollyal felelte:

— Tessék, visszamehetsz a terembe. — De akkor egy negyedórán belül Billy kezei közt lesz ez a levél, amelyet nekem a múlt hónapban írtál, amikor még nem szaladtál ez után a suhanc után... Nem tudom, hogy örülni fog, ha elolvassa...

Ebben a percben a csarnokból viharos ívöltés, mennydörgésszerű hangzavar hangzott ki... Mary rémülten felugrott a karosszékből, gyors mozdulattal kiragadta Juan kezéből a levelet és futva menekült a terem felé. Juan hangosan felkacagott és lassan szintén a terem felé indult.

Az emelvény sarkában ott feküdt mozdulatlanul Billy, a néger pedig diadalmas vigyorgással állt előtte. Billyt a tizedik menetben knock outolta... A leány kétségbeesetten állt egy oszlophoz támaszkodva...

Juannak egy órával később a néger impreszáriója ötezer dollárról szóló csekket adott át...

Súlyos vádakat emelt Ghibu a timisoarai piaristák ellen

Személyi bátorságára hivatkozik, hogy behatolt a piarista gimnázium — levéltárába. — Vádak — mindenki ellen

Szeptember 7-én kezdi tárgyalni a feljelentés ügyét a timisoarai törvényszék

Timisoaráról jelentik: Megirtuk, hogy Timisoara városa a piarista-rend által benyújtott fellebbezéssel kapcsolatban válasziratot szerkesztett, amelyet eljuttatott a törvényszékhez. A válaszirat magában véve rövid és két terjedelmes mellékletre támaszkodik. Az egyik *Ghibu* Onisifor egyetemi tanár memorandumja, a másik pedig *Plopu* nyugalmazott semmitőszéki bíró szakvéleménye.

Ghibu emlékirata súlyos vádakat tartalmaz a piaristarenddel szemben

Abbak között azt állítja, hogy a piaristák rutul rászédtek a bírói hatóságokat és kihasználták a könnyelműségüket. De a bírói kart sem kimélj meg Ghibu tanár, amelyet

könnyelműséggel vádol meg

azért, mert nem vizsgálták felül elég alaposan a piaristák által benyújtott igazoló okiratokat és telekkönyvezték a piaristák vagyonát.

„A piaristák — írja Ghibu professzor — sem csalástól, sem hamisítástól nem riadnak vissza akkor, amikor tényleges jogi helyzetük leplezéséről van szó és csak ezen az uton sikerült nekik a hatóságokat éveken keresztül tévedésben tartani”.

Az emlékirat ezek után a súlyos megállapítások után a vádak egész özönét zúdítja a piarista-rendre és megemlíti, hogy már 1920-ban megállapítást nyert, miszerint a piarista-gimnázium az irredentizmus és a bolsevizmus (?) melegágya. Arról az emlékirat nem emlékezik meg, hogy

miképpen képzel a professzor ezt a két merőben ellentétes áramlatot összeegyeztetni.

Azzal is megvádolja a piaristákat a professzor, hogy a rend nevét önkényesen megváltoztatták és minden jogalap nélkül új helyegzőt csináltattak, amellyel „tudatosan félrevezették a román hatóságokat”.

Ghibu tanár hangsúlyozza, hogy részéről személyes vakmerőségre volt szüksége,

amikor a rend cluji irattárát átkutatta, hogy egy okmány birtokába jusson. Meg kell említeni ezzel kapcsolatban, hogy a professzornak

Győzött a Rapid a középeurópai kupadöntő első mérkőzésén

Bécsből jelentik: Ma délután a bécsi stadionban bonyolították le a 45 ezer néző előtt a középeurópai kupa mérkőzés döntőjének első fordulóját. Ez alkalommal a bécsi Rapid csapata találkozott a Bolognával. A mérkőzést a bécsiek nyerték 3:2 arányban. A félidő eredménye 2:0 volt az olaszok javára.

Az élvezetes szép mérkőzést váltakozó fényben játszották le a csapatok. Az első félidő 12. percében az olasz csodacsatár, *Schiavio* egyéni játékkal közelítette meg a bécsiek kapuját. Átment a védelmen, kijátszotta a kiszaladó *Platzer* kapust is és így lőtte a vezető gólt. A bécsiek visszaestek és a 25. percben megszületett az olaszok második gólja *Reguzzoni* védtelen lövéséből. A második félidőben mintha kicserélték volna az osztrák játékosokat. Támadásba lendülnek és a 8. percben az olasz védelem csak 11-es árán szabadul meg a góltól. A büntetőrugást *Giani* remek védéssel kornerre toltta. Az ostrom tovább tart ezután is és a 10. percben *Stoiber* lövése hálóbá köt ki. Ezután mindent elsöprő osztrák támadás következik és gyors egymásutánban a 12. percben *Vogel I.*, majd a 14. percben *Schall* rugják az újabb osztrák gólokat. A mérkőzés további részében az osztrákok az eredmény megtartására igyekeztek, ami sikerült is. Bíró az angol Walden volt.

a miniszteriumtól van meghatalmazása arra, hogy az iskolai irattárakba betekintsen, ennek ellenére olyanképpen állítja be a dolgot, mint ha egy oroszlanbarlangba kellett volna bemerészkedni.

Plopu nyugalmazott semmitőszéki bíró szakvéleménye főleg abban csúszosodik ki, hogy a romániai piaristarend, mint a magyarországi piaristarend tartománya, nem bírhat jogi személyiséggel, tehát nem lehet vagyona és a piaristák fellebbezését, mint egy nem létező személyét, eleve el kell utasítani. A szakvéleményben még szó van arról is, hogy a piaristák vagyonának kisajátítása nemcsak jogilag indokolt, hanem a piaristák vagyonát már csak azért is ki kell sajátítani, mert ez így van rendjén. Ez lehet *Plopu* nyugalmazott semmitőszéki bíró magánvéleménye, de egy jogi szakvélemény keretein belül furcsán hat.

A piaristák fellebbezése, amelyet dr. Blum Sándor ügyvéd készítet el, előjárójában megállapítja, hogy az ügy csak a piaristákra és Timisoara városára tartozik, tehát ahhoz

sem Ghibu tanárnak, sem Plopu bírónak semmi köze sincsen

és nem lehet. Éppen ezért sem a szakvélemény, sem a memorandum a bíróság számára nem lehet irányadó, vagy kötelező. Megemlíti a fellebbezés, hogy *Plopu* nyugalmazott sem-

mitőszéki bíró egy jogászok által nagybecsült jogi munkát adott ki, amely a magyarországi jogviszonyokkal foglalkozik és ebben a munkában megállapítja azt, hogy a bevett felekezetek intézményei, a püspökségek, párokiák és templomi kongregációk, de a papi rendek is jogi személyiséggel bírnak.

Az 1928. évi román kultusz törvény arról intézkedik, hogy minden egyházi szervezetet jogi személyiséggel ismernek el, illetve

régebben szerzett jogszemélyiségüket megtartják.

Ugyanezt a rendelkezést tartalmazza a román állam és a vatikán között létrejött konkordátum is. *Plopu* bíró azzal érvel, hogy a jogi személyiségeknek a törvényszéknél kell bejegyezve lenniük, erről azonban az a törvény, amely jogi személyiségüket elismerte, nem intézkedik. Ha ez így volna, akkor az összes felekezetek jogi személyiséggel bíró intézményeit ki lehetne sajátítani. Abszurdum az az állítás is, hogy a piaristákat a miniszterium nem ismerte el. Ha ez így volna, hogyan bírnának a piarista iskolák nyilvánossági joggal, hogyan adhatnának ki államilag elismert és érvényes diplomákat.

Az eddigi eljárással kapcsolatban dr. Blum kijelentette, hogy a

telekkönyvi bíróság megsértette a törvényes rendelkezéseket.

mert egy régebben kelt és jogerőre emelkedett döntést érdemben megsemmisített, holott telekkönyvi bejegyzéseket csak formahiba, vagy elírás esetén lehet változtatni. Érdemes változtatásokat a telekkönyvben a törvény szerint csak szabályszerűen lefolytatott bírói eljárás alapján lehet eszközölni. A város és a piaristák között voltaképpen az a helyzet, hogy a város még 1907-ben telket bocsájtott a rend rendelkezésére, amiért azonban teljesen egyenértékű telket adott. A város most szeretné az általa adott telket visszavenni és ugyanakkor megtartani azt a telket is, amelyet annakidején a piaristáktól kapott. A piaristák vagyonának kisajátítása alkotmányellenes is, mert az alkotmány csak kártérítés ellenében engedélyez kisajátításokat.

Hogy az ügyben kinek van igaza, azt majd a törvényszék fogja eldönteni, amely szeptember 7-én kezdi meg az ügy tárgyalását.

Izgalmas pillanatok a Bécs—belgrádi utasszállító repülőgépen Szeged felett

Szárnysérülés következtében zuhanni kezdett a gép — A pilóta lélekjelenléte mentette meg a helyzetet

Budapestről jelentik: Az Air France egyik utasszállító gépe, amely Belgrád és Bécs között bonyolítja le a forgalmat, ma délután Szeged felett szárnysérülés következtében zuhanni kezdett. A pilóta ura maradt azonban a

gépnek és sikerült siklórepüléssel kényszerleszállást végeznie. Ugy az utasok, mint a gép sértetlen maradtak. A gépen helyet foglaló öt utast egy másik repülőgép szállította tovább Bécsbe.

Előkelő budapesti házaspár halálos családi tragédiája

A titokzatos enterococcus-fertőzés, amellyel szemben tehetetlen az orvostudomány, újabb áldozatot követelt. — Pongor Henrik meghalt, felesége önként követte a halálba

Budapestről jelentik: Megdöbbentő dráma játszódott le egy előkelő budapesti uricsaládban. *Pongor Henrik*, a *Transdanubia Egyesült Gőzmalom* 71 éves vezérigazgatója néhány héttel ezelőtt a titokzatos enterococcus-fertőzés következtében megbetegedett. Az öregurat súlyos állapotban szállították be a zsidókórházba és ott ápolták, ahol néhány nap előtt halt meg hasonló fertőzés következtében *Rejtő Alfréd* orvos, akinek megmentése érdekében, mint ismeretes, rádió fordultak a világ valamennyi orvosához, de segíteni nem lehetett rajta.

Dr. Rejtő esetéből kifolyólag remélték, hogy sikerül megmenteni legalább *Pongor* Henriket, akinek ekkor még nem volt annyira előrehaladott állapotban a betegsége. A kezelő orvosok azonban semmiféle kezelési utmutatást nem kaptak még *Rejtő* halála után sem és a vezérigazgató állapota egyre rosszabbodott, míg szombatán már látták, hogy *Pongor* menthetetlen és közölték 61 éves feleségével, hogy,

a katasztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik. A házastársakat a legharmónikusabb családi élet szálai fűzték egymáshoz és ezért az asszony már szombaton este hangoztatta hozzátartozói előtt, hogy nem éli túl férjének elvesztését. *Vasárnap este Pongorné luminálal megmérgezte magát és ma hajnalban, ugyanakkor, amikor a kórházban hiszenvedett a férje, a lakásán meghalt az uriaszony is.* A házastársak tragédiája nagy részvétet keltett Budapesten.

CORSO-mozgó mai műsora!

5, egynegyed 8 és egynegyed 10 órakor.

HARRY PIEL

a technika eszközeivel elkészített grandiózus, eddigi legjobb filmje

A világ álarc nélkül!

Cserépkályhák

szakszerű átalakítását,
Szilágyi által javított
szabályozható

Hardtmuth

rendszerre,
felelősség mellett
vállalja:

Bulevardul Regina Maria No. 9., I. emelet.

3172

„CERAMICA“ kályhás cég,

Képek az aradmegyei udvari vadászatról.

Károly király még szebbé építeti ki Chisineu vadászterületét

Gyakori vendége lesz öfelsége Aradmegyének — Az uralkodó bridzsel...
— Aradmegyei karrier a királyi palotáig —

Mihály nagyvajda mindentől pontos információt kíván

(Chisineu-Cris, az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától.) A lobogódíszes nagy aradmegyei községet ünneplő atmoszféra fogja körül és az emberek hosszasan nézik a sáros uton száguldó autókat, hátha valamelyikben meglátják Chisineu felséges vendégét: Károly királyt és Mihály trónörökösét. Sokan mennek ki az állomásra, hogy legalább a váróterem ablakán keresztül figyelhessék a királyi vonatot és hacsak pár pillanatra is, de megfigyeljék az udvari vonatban lezajló életet. A peroron tartózkodni nem szabad, ami természetesen is, számolnak azzal, hogy megtelne érdeklődőkkel az állomás és az udvari vonat vendégeinek nem kellemes a folytonos érdeklődés, amellyel körülvénnék.

Az uralkodó jókedvűen élvezi pihenőjét, amely alatt az uralkodás fáradalmait és gondjait után hódolhat kedvenc passziójának: a vadászatnak. Vérbeli vadász a király, akit sohasem kedvetlenül el semmi, aki a hatalmas sár dacára fáradhatatlanul vesz részt a társaság szórakozásában s még akkor is megelégedetten nyilatkozik élményeiről, ha a rossz időjárás miatt nem sikerül nagy eredményt elérni. Kedvenc vadászterülete Öfelségének Chisineu és környéke és kedden kijelentette környezetének, hogy

nagyobb tervei vannak a chisineui vadászterülettel, amelyet még szebbé, még tökéletesebbé fog kiépíttetni. Ezek után előre látható, hogy a jövőben a király gyakori vendége lesz Aradmegyének.

Több ízben fejezte ki elismerését az uralkodó a vadászat vezetőjének, Ciorogariu Jenő aradi vadászati főfelügyelőnek, aki állandóan Öfelsége mellett teljesít szolgálatot.

Este, a vadászat végeztével nincs mindig kedve pihenni az uralkodónak. Dacára annak, hogy másnap reggel korán indul újból neki a vadásztársaság a felázott, csuszós chisineui környéki erdőknél. Átvonul kíséretével a szállónba, ahol rövid ideig kedélyes beszélgetés folyik, szőnyegre kerülnek a nap élményei, régi vadászatok elevenednek fel, majd Öfelsége vagy visszavonul hálókocejába, vagy pedig letül a bridzsasztalhoz.

Az uralkodó második passziója a vadászat mellett: a bridzs.

S néha az éjfélutáni órákba is belenyulik a kedélyes bridzsparti. Másnap kora reggel azonban már frissen ébred a király, akinek arcán sohasem látható fáradtság. Mihály nagyvajda természetesen jóval korábban tér pihenőre. A beszélgetések során sok mindenről tolvik szó, csak egyről nem: politikáról. Az uralkodás gondjait Öfelsége a fővárosban hagyja... ilyenkor egészen pihen...

Chisineu büszke egyik szülöttjére, Wirbitzky Leopoldra, aki most Mihály nagyvajda mellett teljesít szolgálatot.

A nagynevű, régi vadászra esett Öfelsége kitüntető bizalma, hogy az ország trónörökösét elsőrangú vadász képezze ki.

S ez nem nehéz feladat, mert a 13 éves Mihály nagyvajda már ma tizenhárom éves vadász. Wirbitzky a fővárosban éi és minden vadászatra elkíséri a trónörökösét. Most, hogy Mihály nagyvajda nem hozta el adjutánsát, a chisineui származású férfiú teljesít a trónörökös mellett állandó szolgálatot, úgy hogy két napos chisineui tartózkodás után csak kedden este látogathatta meg néhány órára édesanyját.

A nagyvajda még a vadászat alkalmát is arra használja fel, hogy tanuljon. Az ország jövő királya mindent tudni akar és mindenről pontos információt kíván. Amikor keresztülhaladtak egy hídon, a trónörökös megjegyzést hallott a hid állapotára vonatkozólag, mire nyomban megkérdezte, miért rossz a híd és milyen technikai intézkedéseket kell elrendelni, hogy újra megtehető legyen. S minden téren hasonló kérdéseket tesz fel a trónörökös, akinek környezete sokszor meglepődik, milyen tudással rendelkezik a 13 esz-

A semmeringi szörnyeteg harmadik áldozata

Elhalasztották a semmeringi gonosztevő statáriális tárgyalását

Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség több mint két hétig tartó nyomozás után újabb rablógyilkosság rejtélyét oldotta meg. Grete Dorfstetter 17 éves bécsi elárúsítóleány még augusztus 15-én nyomtalanul eltűnt. A feltűnően szép és csinos leány azzal távozott el otthonról, hogy a Semmeringre megy, ahol résztvesz egy templomszentelési ünnepen. 15 schillinget vitt magával, hogy az esetleges költségekre legyen nála pénz. Azóta nyomavészett. Utoljára augusztus 15-én délután látta egyik ismerőse Haidbachgrabenben, ahol a parkban sütkérezett egy padon.

Szülei, miután nem került haza, jelentették eltűnését a rendőrségnek, amely erőyes nyomozást indított feltalálására. A nyomozás azonban eredménytelen maradt. Tegnap egy semmeringi munkás, Dvoracek János a haidbachgraben park közelében az erdőben a bokrok alatt egy mezitelen női lábat látott. Azonnal értesítette a csendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre és

a kövek alatt elrejtve egy női holttestet talált meg, amelyről a láb levált.

Csakhamar megállapították, hogy a holttest az eltűnt Dorfstetter Grétével azonos. A fiatal leányt két lövéssel gyilkolták meg, az egyik golyó tarkóján érte, a másik pedig a szívébe hatott. Tüstént látszott, hogy rablógyilkosság esete forog fenn, mert a gyilkos áldozatát teljesen kifosztotta. Ellopta gyűrűjét, arany karkötőráját és hiányzott pénztárcája is, amelyben 15 schilling volt.

Az orvosok megállapították, hogy a gyilk-

tendő nagyvajda. Mihály nagyvajdáról különben senki sem gondolt, hogy csak tizenhárom éves, magassága és termete legalább két-három évvel idősebbnek látszik fel. Délecségben és tudásban egyformán méltó utóda királyi atyjának...

A nagy aradmegyei község büszkén élvezi azt a nimbuszt, amelyet pár napra a királylátogatás jelent számára. Az udvari vadászat nemcsak kitüntetés jelent számára, hanem anyagi előnyöket is. A vadászatnál szikéséges személyzet, a kirendelt őrségek, autók mind a faluban laknak és ott étkeznek. A vendéglők és szállodák zsufolásig megtelnek, hétfőn és kedden éjszaka komoly összegért sem lehetett ágyat bérelni Chisineun. Voltak olyan szállodai szobák, ahol négy ágyat állítottak fel és mindnek akadt vendége. A kocsi, autótáxi busás jövedelemre tettek szert a néhány nap alatt... idegenforgalmi szempontból számottevő helyet változott át Chisineu. Most fellendült Paduren is, mert kedden este az udvari vonat az ottani állomáson nyert elhelyezést, ami a forgalom egy részét a padureni részre terelte át. Az udvari vadászat tehát mindenképpen szerencsét hozott...

Még két napig részesül Aradmegye abban a kitüntetésben, hogy királyi vendége van. S azután az uralkodó kíséretével együtt továbbutazik Timismegyébe. De azok után, amelyek kiszivárogtak az udvari környezetből Öfelsége terveire vonatkozólag Chisineuvel kapcsolatban, mindenki reméli, hogy a jövőben az uralkodó még gyakrabban megtiszteli látogatásával megyénket...

Marosi Rudolf.

kosság minden valószínűség szerint augusztus 15-én történt és kiderült az is, hogy

a gyilkos az áldozaton erőszakos merényletet követett el.

Mint ismeretes, augusztus 15-én ugyancsak a Semmering közelében kettős rablógyilkosság történt, amelynek Jonas bécsi rádiómérnök és Vessely Paula biztosítási tisztviselőnek áldozatul. Ennek a kettős rablógyilkosságnak a tettesét Fleischer János semmeringi segédmunkás személyében sikerült elfogni, aki be is vallotta borzalmas tettét.

Fleischert holnap kellett volna statáriális bíróság elé állítani.

A tárgyalás azonban valószínűleg halasztást szenved, miután alapos gyanu merült fel, hogy ennek a harmadik rablógyilkosságnak is Fleischer János a tettese.

A csendőrség ugyanis az új rablógyilkosság felfedezése után meglepetésszerűen házkutatást tartott a letartóztatásban lévő Fleischer János kedvesénél, Ackerl Frantiskánál és ez alkalommal

előkerült Dorfstetter Gréte arany karkötő-órája.

Ackerl Frantiska azt állította ugyan, hogy a karkötőórát séta közben találta az erdőben és Fleischer is tagadja, hogy ő lenne ennek a harmadik rablógyilkosságnak a tettese, a körülmények azonban mégis amellől szólnak, hogy Dorfstetter Gréte meggyilkolása és kitalálása is Fleischer János lelkén szárad. Páronyosra veszi a csendőrség azt is, hogy Ackerl Frantiska szintén tudott a szörnyű bűntényről és ezért őt is őrizetbe vették.

A nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik és ezért Fleischer csak néhány nap mulva fog a statáriális bíróság elé kerülni, ahol azonban már nem két, hanem háromszoros rablógyilkosságért fogják felelősségre vonni.

Asszonyok, lányok! A legújabb párisi módszer szerint **3 hónap alatt az arcápolást és az arcápoló szerek készítését** megtanulhatja **PILISINÉ** kozmetikában, **Bul. Reg. Maria 15.** — A legmodernebb gépekkel dolgozik. ☐ Legújabb arcápolások.

Kiket hívnak be az őszi hadgyakorlatokra?

Cáfolják az eddigi híradásokat

Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztériumban nagyszabású előkészületek folynak az őszi fegyvergyakorlatokra. Néhány lap már azt is közölte, hogy melyik évfolyamokat hívják be gyakorlatra. Az „Universul” értesülése szerint, még egyáltalában nincsenek kijelölve az évfolyamok. Anghelescu tábornok, hadügyminiszter azt szeretné, hogy a hadgyakorlatok minél nagyszabásúak legyenek, ezt az óhaját azonban a költségvetési lehetőségek korlátozzák.

A nemzetvédelmi minisztérium mai rendelkezése alapján egyébként az őszi hadgyakorlatokra behívják az 1929. és 1930. korosztályhoz tartozó tartalékos tiszteket is. Ugyancsak behívják azokat az 1920—1929. korosztályhoz tartozó tartalékos tiszteket is, akik még nem voltak hadgyakorlaton.

Jóváhagyta a Tábla

az aradi törvényszéknek az arzénperben hozott ítéletét

Timisoarai tudósítónk jelenti: A timisoarai tábla, mint emlékeztető, augusztus harmincadikán foglalkozott az aradmegyei Siria községben történt arzénmérgezések ügyével. A tábla az ítéletkihirdetést mára halasztotta. Ma délelőtt a tábla kihirdette, hogy

Jóváhagyja az aradi törvényszék ítéletét, mely szerint Pecican Emiliát és Todoroiu Sidát 10—10 évre, Duma Floricát 8 évre, Covaciu Emiliát és Borbély Katicát 5—5 évi fegyházra ítélték.

A védő dr. Gherman Dante és Pausesi Miklós még nem nyilatkoztak, hogy a tábla döntését megfellebbezik-e a legfelsőbb fórumhoz. A tábla döntése általános érdeklődést keltett jogászai körökben és ezrei a második felvonása zárult le annak a nagyszabású gyilkossági pernek, amely nemcsak Aradon és a Hegyalján, hanem egész Romániában nagy szenzációt keltett.

Sulyos visszaélések miatt elbocsátották állásából a lipovai erdészeti hivatal vezetőjét

Constantinescu mérnök készpénzt és részvényeket kapott ajándékba, hogy elnézze a törvénytelen erdőkitermeléseket

Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap feltűnést keltő híradást közöl: Sasu földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy Constantinescu M. erdőmérnököt, a lipovai erdészeti hivatal vezetőjét különböző szabálytalanságok miatt

azonnali hatállyal bocsássák el állásából.

A feltűnést keltő ügy részletei a következők:

A hivatalos jelentés szerint az erdőmérnök ellen vizsgálatot vezettek le. Ennek folyamán megállapítást nyert, hogy a beusi erdőhivatal egy Popa C. nevű vállalkozónak fakitermelésre adott engedélyt, *amélkül, hogy a kitermelt fa ellenértéke az államkasszába folyt volna.* Constantinescu tudott erről, azonban egyetlen intézkedést sem léptetett életbe a tör-

vénytelen állapot megszüntetésére. Megengedte még 1924—25-ben, hogy a Tufa rare nevű részt hasonló módon ugyanaz a vállalkozó kitermelje, amivel nagy kárt okozott az államnak. Ugyanígyen magatartást tanúsított a Dobrinul-céggel szemben, amelynek megengedte, hogy Sighistei községben folytasson az állami erdőkben fakitermelést.

A további adatok szerint Constantinescu összeköttetésben állott egy Arborele Român nevű céggel, amelytől 50 ezer lej és egy csomó más ajándékot kapott és ennek ellenében *tűrte a cég törvénytelen kitermeléseit, viszont a Dobrinul-társaságtól 200 ezer lej értékű részvényt fogadott el.* Constantinescu elbocsátása királyi dekrétummal történt.

Kevés pénzért

olcsón és jól öltözködhet!

Legfinomabb bel- és külföldi szöveteinkből mérték után a legjobb szabók által készítünk: divatöltényt, felöltőt, télikabátot, stb.

Napi 20, heti 140, vagy 600 leies havi részletre.

Diákgyenruhát is készítünk részletre. o—o Vevőink összes ruháit ingyen vasaljuk, azokért érte küldünk és haza szállítjuk.

„RATA” ruházati váll. Str. Unirei 14. (Ortufay-palota).

Drogeriák

Gyógyszertárak

Illatszertárak

Subin PARIS

Douce France
Océan Bleu stb. stb.)

készítményeik csak a ki-
záólagos egvedárusító:

Parfram S. A. R., Bucuresti, Vasile Lascar 209. — Telefon 229-30 utján terjeszti. 308

kölnivizek, puderek és parfümök készítője.

Péntekig egyelőre a tüzoltólaktanyában őrzik Fábrián Gábor megrongált szobrát

Pénteken dönt a városvezetőség, hogy visszaállítja-e régi helyére a kulturális műemléket, vagy — továbbra is biztonsági őrizetben tartja..?

Országos visszhangot keltett az a kegyeltsértő kulturrombolás, amelyről részletesen beszámoltunk az Aradi Közlöny olvasótáborának és amelynek áldozatául Fábrián Gábor ércszobra esett. Amint ismeretes, az ércmellszobrot ledöntötték talapzatáról az eddig még, sajnos, ismeretlen tettesek és Aradváros gazdasági hivatala, felelőssé utasításra, székéren szállította el a merénylet színhelyéről a szobrot, hogy a tüzoltólaktanyában lévő raktárhelyiségben helyezték „biztonsági őrizetbe”. Miután már a merényletet követő napon olyan hírek terjedtek el Aradváros magyar polgárságának körében, hogy a városvezetőség több tagja nem is kívánja helyére visszahelyeztetni a kulturális emlékművet, megnyugtatólag hatott mindenféle Ursu János dr. interimár-bizottsági elnöknek az Aradi Közlöny számára adott nyilatkozata,

melyben Ursu dr. kijelentette, hogy az emlékművet a város feltétlenül helyreállíttatja.

Annál is inkább, mert közönséges lopási, illet-

ve rablási kísérletnek tekinti a merényletet.

Az Aradi Közlöny munkatársa az ércszobor elszállítását és beraktározását követő napon illetékes körökben érdeklődött, hogy milyen sors vár az emlékműre? Tekintettel arra a tényre, hogy a városnak már több régi, művészi emlékszobrát örökre elraktározták, ismételten felvetődött a közvéleményben az a lehetőség, hogy Fábrián Gábor emlékművét is ez a sors éri. Nem szabad azonban elfelednünk, hogy míg a többi szobrok esetében rendszerint politikai szempontok szerepelhettek a restaurációs tervek elbírálásánál,

a Fábrián-emlékmű esetében kizárólag csakis kulturális szempontok elbírálásáról lehet szó.

hiszen elsősorban is Aradon kell tudnia minden egyes kulturális gondolkozású polgárnak, hogy a város közönsége egykor egy emelkedett szellemű művészlelkeknek és a nagykulturájú írónak emelt emlékszobrot egy másik író, Csiky Gergely emlékével egyetemben. A városvezetőség minden esetre pénteken dönt.

Véleményünk szerint a városvezetőség a rendőrséggel szemben járna el elsősorban is igazságtalanul, ha nem állíttatná helyre az emlékművet, mert nem jelentene mást egy ilyen határozat, mint azt, hogy

képtelennek minősítené a rendfenntartó szolgálatot arra, hogy egy emlékművet, amely ténylegesen a város szívében áll, megőrizni tudjon.

akár a tolvajok, akár a passzióátus szoborralók kísérletezéseitől. A megoldás sokkal egyszerűbbnek tetszik. Ha a városvezetőség rendes csavarokkal rögzített helyére vissza az ércszobrot és egy villanyégőt helyeztet a két szobor fölé, úgy ez az óvintézkedés, amely csekély összegbe kerül, nemcsak a rendőrség kötelességét könnyíti meg, de lehetetlenné teszi a merénylők további próbálkozásait is. Reméljük, hogy ott még nem tartunk, hogy az uccai merénylők, vagy rablók elől már a kulturális emlékműveinket is csak zárt helyen tarthassuk. Elsősorban is a reádnak kell visszaállítani a respektusát és nem a szobrainkat kell elzárni, hanem azokat, akik még mindig nem kerültek felelősségrevonás elé tettükért.

CENTRAL: 5, 7¼ és 9¼ órakor.

„URIEMBEREK”

Clive Brook, Evelyn Brent, Lukács Pál.

SELECT: 5, 7¼ és 9¼ órakor:

Leányok a vásáron

Liane Haid, Paul Westermeyer.
Délután 3 órakor 7 lejes általános helyárrakkal.

Jön: Bakfiskisasszony. (Fräulein Frau) Jenny, Juro, Paul Hörbiger.

Jön: Mi, anyák... Főszereplők: Hertha Thiele, Erna Morena, Hermann Vallentin.

HIREK

Őszintén bevallom.

tegnap este egy aradmegyei állomáson azt tanácsoltam egy kis csoportnak, ne törődjen szabályzatokkal, szegje meg nyugodtan a rendeleteket, mert az emberélet mindig több, mint — egy halott rendelet. Ez történt:

Kedden vettük ki a garázdálkodott Tipari aradmegyei községben. Négy gyermeket harapott össze a megvesztett eb, az egyik szerencsétlen kislányt a száján és homlokán marta meg, a másikat a karján és lábán, a harmadik teste valóságos tértép volt a sokféle harapástól. A kutyáról megállapították, hogy vesztett volt, a gyermekeket bekötötték, majd a tipari-i községhez kiutalták az utiköltséget Clujra, hogy a Pasteur-intézetben kezelés alá vegyék a megmártakat.

Az este az állomáson találta a négy összevissza kötözött; sápadt ijedtaru gyermeket és két szülőt. A chisineui állomáson várták az Oradea felé menő vonatot. A vonat már a pálvándvar előtt állt és a főnök nem adott jelt a továbbindulásra, hogy a kis csoport felszállhasson. S ekkor következett be a tragédia: kiderült, hogy a tipari-i községhez hat személy részére összesen 500 mondó ötszáz lej utalt ki utiköltség címen. A főnök a jevet nem adta ki, a vonat továbbment és a kis sűrű csoport ott állott a chisineui pálvándvar süllyéjében. S nézték a mindegyre távolodó kocsikat...

És akkor azt a tanácsot adtuk többben, várakozók, üljenek fel a legközelebbi vonatra — jegy nélkül. Jegyzőkönyvet vesznek fel, de lehetetlen, hogy megbüntessék őket. Négy gyermek életéről van szó s ilyenkor háttérbe szorulnak a szabályzatok. Különösen akkor, amikor gyors beavatkozás vált szükségessé, a száján megmárt gyermek miatt. Nem tudom, mikor és hogyan jutottak el a cluj Pasteur-intézetébe, de ha ez az ügy valaha bíróság elé kerül, tisztelettel bejelentem, hogy örömmel vállalom az értelmi szerződésért. S mindenki, aki ott látott egy homályosan megvilágított falusi váróteremben két kétségbeesett asszonyt s négy fájdalomtól síró gyermeket, a legborzalmasabb pusztulás veszélyével, szintén belép büntetésnek. Élőkért — rendeletek holt betűi ellen...

—rosi.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Északnyugati légáramlással sok helyen még eső, esetleg zivatar, kis hőemelkedés várható.

— **A király Párisból Belgrádba utazik.** Bucarestből jelentik: Az Epoca úgy értesült, hogy az uralkodó párisi látogatása után a jugoszláv fővárosba is ellátogat.

— **Titulescu Genfibe utazott.** Párisból jelentik: Titulescu külügyminiszter ma megbeszélést folytatott Ossuski csehszlovák követtel és Rosenberg szovjet ügyvivővel, majd feleségével együtt Erviena utazott, ahonnan Genfibe folytatja útját.

— **Román delegáció a Népszövetség előtt.** Bucarestből jelentik: Romániát a Népszövetség szeptember 10-én megnyitó ülészakán a következőkből álló delegáció képviseli: Titulescu külügyminiszter, Savel Radulescu államtitkár, Antonade és Mircea Djuvara állandó delegátusok, Vespasian Pella, Elena Vacarescu és Dragicescu pottagok.

— **Amerika új elnökjelöltje Upton Sinclair.** Párisból jelentik: Az intranszigeant newyorki jelentése szerint a baloldali pártok a kommunistákkal szövetkezve elhatározták, hogy Upton Sinclair, a kaliforniai előzetes kormányzóválasztás győztesét fogják jelölni a legközelebbi köztársasági elnökválasztáson, ami 1936-ban lesz.

— **Kétezermillió ember él a földön.** Genf-ből jelentik: A népszövetség statisztikai hivatala most adta ki kimutatását a világ népességéről. Eszerint a Föld lakosainak száma 2013 millió, a melyből a legtöbb 1103 millió Ázsiában lakik. Legsűrűbb a népesség Chochinchinában. Két év alatt a világ lakosainak száma 20 millióval növekedett.

— **Gabonaexport-tárgyalások Görögországgal.** Bucarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium ezer vagon kedvezményes áru buza vetőmagot utalt ki a jég sújtotta vidékek lakossága részére. Egy vagon ilyen buza-vetőmag 25 ezer lej. Az ár többletet a kormány fedezi. Az esők folytán egyébként már megkezdődtek a buza vetések. Hírek szerint a kormány a közeljövőben tárgyalásokat kezd Görögországgal a gabona export megindulása ügyében. Erre vonatkozó felvilágosításokat az exportálni kívánóknak az ipar és kereskedelemügyi minisztérium ad.

— **Uj épületet kap a miniszterelnökség és a belügyminisztérium.** Bucarestből jelentik: A főváros rendezésének kérdésében egy igen érdekes terv szerepel. Elhatározták, hogy lebontják a Bulevardul Bratianu lévő katonai iskolát és ennek a helyén építik fel a miniszterelnökségi palotát, amelyben a belügyminisztérium is elhelyezést nyer.

— **Averescu marsall Aradra jön.** Érdekes politikai vendég érkezett Aradra Radescu Nicolae nyugalmazott tábornok. Ferdinand király egykori főhadsegédének személyében, aki az Averescu-párt organizációját látogatta végig az egész országban. Munkatársunk előtt kijelentette, hogy az Averescu-párt új lendülettel szervezkedik mindenfelé. Így Aradmegyében és Aradon is, mivel Bucarestben rövidesen koalíciós kormány uralomra jutását jósolják, amelynek tagjai sorában részt vesz az agg marsall, pártvezér is. Ezvéhként új Aradon, mint a megyében a párttagozat tovább folytatja működését, sőt szeptember hó 16-ika után maga Averescu marsall is Aradra érkezik, hogy személyesen keresse fel itteni pártbíveit és kifejtsé programját a Radescu tábornok által újjászervezett aradi párttagozat tagjai előtt.

A női rendőr vidámit?

Több, mint tíz év óta kísért Párisban a női rendőrség ötlete, de ugylátszik, hogy most komolyan foglalkoznak vele. Az ebben az ügyben benyújtott javaslat azt ajánlja, hogy a rendőrök egyelőre ne kapjanak uniformist, ami külsőjüket nagyon szigorúvá és hivatalossá tenné, annál is inkább, mert a női rendőrség intézménye azt a célt is szolgálja, hogy „félvidítsák a párisi ucca képét”.

— **Vasuti karambol.** Málnás állomáson egy vegyesvonat belefutott egy tolató teherszerelvénybe. Az összeütközés következtében hét kocsi felborult. Dávid Jakab és Nagy Ferenc fékezők megsebesültek. A karambol következtében a forgalom néhány órán keresztül szünetelt.

— **Eljegyzés.** Hirschmann Dezső (Savarsin) és Fried Anni (Lipova), jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Fölfedezték a gyermekparalízis gyógyszerét.** Newyorkból jelentik: John Kalmer, a filadeiffai börgyógyászati kutatóintézet igazgatója, a gyermekparalízis ellen immunizáló védőoltást fedezett fel. Kalmer kísérleteinek egy részét saját magán, valamint az egyik segédjén, Miss Anna Rulen hajtotta végre.

— **Ingusz Ignác jubilál.** Az aradi nyomdatulajdonosok és papirkereskedők a héten ünneplik Ingusz Ignác aradi dobozgyáros negyvenéves munkásságának jubileumát. Ingusz Ignácot Aradon széles körökben ismerik és különösen a nyomdaipari, valamint a papírszakmában szerzett nevének általános megbecsülést a munkában eltöltött évtizedek folyamán. Ingusz Ignác saját erejéből küzdötte fel magát a legelső szakmai, önálló vállalkozások közé és szorgalma, ambíciója és tudása minden nehézségen eredményesen segítette keresztül. Sok éven keresztül papirkereskedése, nyomdája volt és most már huszú éveket óta ismert dobozgyára. Ingusz Ignác tiszteletére szombaton este az Auer-féle vendéglőben nagy bankettet rendeznek az aradi nyomdatulajdonosok és papirkereskedők.

— **Kézrekerült a Doftana megszökött fegyence.** Doftanából jelentik: Az itteni fegyházból egy Sefler Izsák nevű fogoly rabruhában megszökött, majd pedig Ploestibe utazott. Itt a razzia alkalmával rendőrkézre került, úgyhogy visszazárárták Doftanába.

FIGYELEM!

Tíz finom cigarettát elegáns csomagolásban 12 Lei
A CIGARETTA NEVE?

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotinmentesek, azaz nem károsítják a szervezetet, azaz nem okoznak függőséget. AZ UNIREA CIGARETTÁK megőrzik illatukat és egyesítik magukban a legfinomabb cigaretták ízét és aromáját, amellyel, hogy NIKONTINMENTESÉK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!!

— **Izgatási vád Bujor ellen.** Cernautiból jelentik: Az itteni törvényszék szeptember 17-én tárgyalja Bujor ismert szociálista vezér ügyét, akit „December 13” című cikkéért állították bíróság elé a Marzescu-rendtörvény alapján. A szociálista vezér életfogytiglani fegyházra volt már elítélve, amnestia révén azonban kiszabadult a börtönből.

— **Bonyodalmak Ottó legújabb eljegyzési híre körül.** Rómából jelentik: Olasz politikai körökben nagy meglepetéssel fogadták azokat a híreket, amelyek Habsburg Ottó közeli eljegyzéséről szólnak az olasz király legfiatalabb leányával. A hír azért keltett meglepetést, mert Rómában semmitsem tudnak a készülő házasságról.

— **Matuskát decemberben átadják Magyarországnak.** Bécsből jelentik: A steini fogház igazgatója közölte Matuska Szilveszterrel, a borzalmas biatorbágyi merénylet elkövetőjével, hogy miután a fogházban jól viselkedett, büntetésének hátralévő részét elengedik és decemberben elhagyhatja a fogházat. Matuska Szilveszter azonban nem kerül decemberben szabadlábra, mert szabadulása után ki fogják adni a magyar hatóságoknak. Ha ez megtörténik, akkor február végén Matuska Szilvesztert Budapesten állítják a bíróság elé, hogy a borzalmas merényletért feleljen.

— **Leánykereskedők kloroformos támadása egy brailai urileány ellen.** Brailából jelentik: Braila egyik forgalmas utcáján, a Calea Regele Ferdinandon egy ióltözött férfi és egy lefátvazolott nő, megszólították Aidina Orasanu fiatal urileányt rövid szóváltás után kloroformmal elkábították, majd kocsihoz vitték, hogy elvigyék magukkal. Az elkábított leány azonban pár perc múlva magához tért, sikoltozni kezdett, kiugrott a bérkocsiból és elmenekült. A titokzatos idegenek még üldözték egy ideig a halálraijedt leányt, de amikor a járókelők is felgyeltek, abbahagyták a hajszát. A nyomozás megállapította, hogy Aidina Orasanu támadói leánykereskedők voltak. A rendőrség erélyes vizsgálatot indított az elvetemedett leánykereskedők kézrekerítésére.

— **Emléktáblával jelölik meg Schmidt Miklós aradul-noui szülőházát a sváb kultúregyesületek.** Bensőséges ünnepség színhelye lesz szombaton délelőtt Aradulnou, amikor a bányási sváb kultúregyesületek emléktáblát helyeznek el egyik aradul-noui házon, amelyből egykor egy szépen szárnyaló költő és írói karrier indult el. Schmidt Miklós négy évvel ezelőtt elhunyt nagynevű költő és író szülőházának falára kerül aranybetűs emléktábla, hirdelve hogy e házból indult el egykor Schmidt Miklós, aki költői munkásságával emlékeztetett a nevére. A megható ünnepség szombaton szeptember nyolcadikán reggel 10 óra után veszi kezdetét a Kornett-féle vendéglőben, ahol találkozó van, majd innen vonulnak a házhoz, ahol Krepil Hans dr. mond beszédet, ez követően Anton Valentin timisoarai tanár tart előadást Schmidt Miklósról. Az ünnepségen résztvesznek a környékbeli dalosegyletek is. A program kiemelkedő részei a költő verseiből való szavalatok lesznek, amelyet kitűnő szavalókorosok interpretálnak. Az ünnepségre igen sokan mennek ki Aradról is.

— **Akasztsra ítélték egy salzburgi horogkeresztet.** Salzburgból jelentik: A törvényszék Harlander Péter kőművest rohanó-ananyagok rejtetése miatt kötéltálati halálra ítélte. Az ítéletet nem rögtönítelő bíróság, hanem a rendes törvényszék hozta, az elítélt fellebbezett.

A völégény keveset keresett, a hatóságok nem engedték meg a nősülést

A readingi hatóságok helyt adtak egy apa kifogásának és nem engedték meg, hogy leánya férjhez menjen egy fiatalemberhez, aki mindössze 25 sillinget keres hetenként. A fiatalember, readingi uccaseprő kijelentette, hogy sokan élnek ennél sokkal kevesebb pénzből, amire a bíró azt felelte, hogy azért, mert más emberek örültek, azért nem kell mingyárt a réldájtól követni — és nem adta meg az engedélyt a házassághoz.

— **Szüleit kutatja Aradon egy kisnői leány.** Szegál Ilona kispesti leány, aki 1910. január hó 16-án született, lakóhelyéről levelet írt Aradváros közigazgatási ügyosztályához, amelyben arra kéri a hivatalt, hogy kutassák fel szüleit, Szegál Márton és felesége, Tarkai Gizella Aradon élnek-e? A hivatalban utánanézték a kért adatoknak és megállapították, hogy a szülők már nem találhatók Aradon, mivel ismeretlen helyre költöztek el.

— **Vér-, bőr- és idegbajosok iganak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet,** mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomor-bélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosi tudomány legjelesebb képviselői már régóta hangsúlyozták, hogy a Ferenc József viz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand,
SZONDI: Str. Consistoriului,
WEISZ: Piata Avram Iancu.

Kicsérélték pólyás korokban a Piccard-ikreket

Auguste Piccard, a világhírű sztratoszférepülő tulajdonképpen Jean Piccard, Jean Piccard pedig, aki most készül a sztratoszférába, Auguste Piccard

New-Yorkból jelentik: Jean Piccard, aki, mint ismeretes, feleségével együtt sztratoszférepülésre készül, ikertestvére Auguste Piccard tanárnak, aki első ízben szállt fel a sztratoszférába és ezzel világhírnévre tett szert. A két ikertestvér annyira hasonlít egymásra, hogy Jean Piccard, aki egyébként híres vegyész, kiköltözött Belgiumból Amerikába, mert annyi kellemetlensége volt azáltal, hogy összetévesztették ikertestvéreivel.

Most derült ki azonban, hogy az ikrek közötti végzetes elcserélődést így sem lehetett megakadályozni. A napokban halt meg az ikertestvérek öreg dadája, aki halálos ágyán érdekes vallomást tett. Elmondotta, hogy a két Piccard-gyermek annyira hasonlított már születésük után egymáshoz, hogy saját anyjuk sem tudta megkülönböztetni őket. Épp ezért az egyik gyermeknek kék, a másiknak pedig ózsaszínű szallagot kötött a csuklójára. A dada ezután egyszer kíváncsiságból elcserélte a szallagokat, hogy vajon az anya észreveszi-e a cserét. Piccardné nem vette észre a dolgot és sohasem tudott meg róla semmit. Ennek folytán Jean Piccard voltaképp Auguste Piccard és Auguste pedig Jean Piccard a valóságban. Mindkét fiú nagy vonzalmat érzett a természettudományok iránt és Amerikában általában azt hiszik, hogy Jean Piccard sztratoszférepülése hasonlóképp értékes eredménnyel fog járni, mint annak idején ikertestvéreé.

Háromnapos régi-hadgyakorlat Belgiumban. Brüsszelből jelentik: Belgiumban háromnapos régi-hadgyakorlatokat tartanak. A nagyszabású gyakorlatok célja megállapítani, hogy mérges gázokkal való támadás esetén lehet-e a lakosságot hathatós orvosi segélyben és ápolásban részesíteni. A hadgyakorlat ma reggel kezdődött és a támadó repülőgépek már a kora délelőtti órákban elérték Brüsszelt.

Kuba volt elnöke cápák közé dobott egy újságíró. Párisból jelentik: A havannai rendkívüli bíróság halálra ítélte Florencio Garcia Gallardot, Machado volt elnök yachtjának kapitányát, akire rábizonyították, hogy Francisco Jaime venezuelai újságíró a cápák martalékául a tengerbe dobatta. Sok tanu vallomása megerősítette a gyilkosság végrehajtásának ezt a módját, amelyet 1929. március 14-én Machado elnök rendeletére hajtottak végre. A bíróság 11 évre megfosztotta polgári jogaitól Trujillot, Machado titkos rendőrségének volt főnökét, aki a gyilkosságban részes volt.

Megtalálták a rákbetegség kórokozóját. Berlinből jelentik: Kremer dr. orvosprofesszor, a berlini biológiai intézet anatómiai kísérleti osztályának vezetője tegnap szenzációs bejelentést tett. Kremer dr. közlése szerint hosszú évek kísérletei után tegnap sikerült megtalálnia a rákos megbetegedések kórokozóját. Kremer dr. felfedezéséről egyelőre nem nyilatkozott bővebben, a hivatalosan azonban — tekintve Kremer dr. tekintélyét — világszerte óriási feltűnést keltett.

Radnai zárandoklatok. Régi szokás szerint Kisasszony-ünnepe alkalmából kettős zárandoklat indul Aradról a katolikus hívek kedves bucsujáró helyére Radnára. Az egyik gyalog-zárandoklat, melynek résztvevői már csütörtökön reggel a 6 órai szent mise után indulnak, hogy a pénteki ünnepeken, melyek dr. Pacha Agoston megyéspüspök főpapi vezetésével fognak lefolyni s melynek kiemelkedő pontja a kegytemplom körüli körmenet lesz, jelen lehessenek. A második zárandoklat vasárnap reggel 6 órakor indul a hegyaljai vilamosvasut állomásáról a szükség szerint három vagy négy különvonattal. Ebben a felnőtt zárandokokon kívül résztvesznek a Jézus szíve gyermek énekkar, a Kolping-egyesület és a Szivgárdisták énekkara, melyek úgy a felvonulásoknál, mint a különböző istentiszteleteken felváltva énekelnek. A villamos vonatokon induló zárandokok még vasárnap, a gyalogbucsuok pedig hétfőn este jönnek vissza. A vezetőség a két bucsu résztvevőinek számát a múlt évek tapasztalata alapján 1600-ra becsüli. A villamos vasuton induló zárandoklat vezetésében részt vesz az aradi katolikus hívek volt kedves plébánosa dr. Monay Ferenc római gyóntató is, aki szintén szabadság idejét Aradon tölti.

LEGUJABB

Jakabffy Elemér dr. előterjesztése a kisebbségek nemzetközi kongresszusán

Nemzetiségi bizottságok felállítását javasolta a Népszövetség feladatainak megkönnyítése érdekében

Bernből jelentik: Ma zárult a tizedik kisebbségi konferencia, amely kiadott jelentésében utal arra, hogy a Népszövetség alapokmánya szerint, ha egy állam kéri a Népszövetségbe való felvételét, úgy előbb meg kell vizsgálni azt, hogy az illető államban milyen a kisebbségek helyzete és ha elintéztben áll politikájával a kisebbségi helyzet, úgy felvételéről aszerint döntenek. A jelentés egy állam nevét sem tünteti fel, de ebben az esetben nyilvánvaló, hogy Oroszországra céloz.

Bernből jelentik: A tizedik kisebbségi kongresszus szerdán az egyes államok közötti kisebbségek érdekében megkötendő kétoldali szerződések kérdésével foglalkozott és azzal, hogy egyes államok különbségeit tesznek az országukban élő más és más kisebbségi lakosok között, aszerint, hogy külpolitikailag milyen viszonyban vannak az illető kisebbség nemzetiségével. Annak ellenére, hogy a kisebbségi szerződés mindegyiküket egyforma jogokkal ruházta fel. Erdeme a tizedik kongresszusnak, hogy amíg a múltban elméleti alapon mozogtak, most igen tevékeny munkát fejtenek ki.

Szegényen meghalt a bécsi Depositenbank volt hatalmas elnöke. Bécsből jelentik: Hosszas betegeskedés után egy közkezdőházban ma meghalt 68 éves korában Goldstein Pál, a Depositenbank volt elnöke, aki az inflációs időben hallatlan nagyméretű pénzműveleteket hajtott végre és partnere volt Castiglioni Kamillónak. Teljesen elszegényedett s testben, lélekben megtörve elhagyottan végezte be életét.

Vérfürdőt rendezett egy megőrült soffőr. Londonból jelentik: Az Illinois államban levő Fultonban egy Blinok nevű soffőr önműködő ismétlődő revolverrel lövöldözni kezdett és közben két férfit és három nőt agyonlőtt, majd több járókelőt megsebesített. A rendőrség csak hosszú harc után tudta elfogni.

VILLÁNYI Elegáns BUDAPEST, SZŐRMEBUNDA Tartós Olcsó Kigyó-u. 5.

Öngyilkos galsai gazda. Seitin Ferenc galsai gazdálkodó házában kertjében felakasztotta magát. Mire rátaláltak halott volt. Tettének oka egyelőre ismeretlen.

Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közismert természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával — reggel, éhgyomorra egy fél pohárral — érhető el.

Hirdetmény.

Az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt. ismételten felkéri a betéteseit, hogy az idő előrehaladottsága folytán sürgősen, de legkésőbb folyó hó 15-ig

saját jól felfogott érdekükben az intézet helyiségében betétkönyvükkel megjelenni sziveskedjenek a Mezőgazdasági és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény 52. paragrafusában foglalt egyezség megkötése végett; miután az idő előrehaladottsága folytán az intézet most már kénytelen lesz a betéteseknek fizetendő quota megállapítása végett a törvényben megjelölt bizottságot igénybe venni.

Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár Rt.

Szüreti mulatságot rendeznek az aradi nyomdások szombat este 9 órakor a Gutenberg-Otthon összes helyiségeiben. A rendezőség számos megjelentést tartogat a közönség számára és egészen bizonyos, hogy a nyomdások szüreti mulatsága lesz a legnagyobb szabású ebben a szezonban.

A mai napon egyébként Jakabffy Elemér dr., a romániai kisebbség delegáltja érdekes tervet terjesztett elő, amennyiben azt kérte, hogy a jövőben egy, a kongresszus által alakított nemzetiségi bizottság tárgyalja le az egyes állambeli kisebbségek panaszait. Eddig azt nem tudták elérni, hogy a Népszövetség kellő módon tárgyalja a kisebbségek ügyét és ezért ha a bizottságot valóban felállítanák, úgy ez döntene, hogy a panaszok a Népszövetség elé tartoznak-e vagy sem és a kisebbségi szerződésbe ütköznek-e? Így találja Jakabffy Elemér dr. megoldhatónak a feladatokat. Szerinte valószínű, hogy ha a nemzetiségi bizottság a panaszokat a Népszövetség elé utalja, akkor mielőtt ez tárgyalásra kerülhet, az illető állam igyekezni fog a sérelmeket orvosolni. A magyarok a tizedik kongresszuson szép számban vannak képviselve. Romániából Jakabffy Elemér dr., Csehszlovákiából Szűllő Géza dr., Jugoszláviából Isák Leó és Streliczky Dénes jelentek meg.

Beiratkozások az aradi német óvodába minden nap délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig, az aradi Német Házban (Str. Unirii 9.)

Orvosi hír. Dr. Fischer Ilona gyermekorvos, a szegedi egyetemi gyermekklinika v. tanársegéde rendeléseit Str. Románului 7. szám alatt megkezdte.

Az aradi kath. magyar, nyilvános jogi elemi iskola igazgatósága (Str. J. Calvin 22.) közli az érdekelt szülőkkel, hogy a beiratásokat szeptember 6, 8, 10. napján folytatja, 10-én azonban csak délután 4—6-ig. A kath. óvodában, mely az idén a Miasszonyunk iskolánévvel épületében nyert elhelyezést, a beiratások szintén 10-éig tartanak.

Biztos fellépés. Milyen értékes az öntudat, hogy jól nézünk ki. Nemcsak a fellépés lesz biztosabb, hanem az eredmény is nő. Egy elővigyázatos és szakszerű bőrápolás az elismert Nivea-Creme használata által, biztosítéka egy friss, tiszta arcbőrnek, amely mindenkinek jövőjére nagyon előnyös.

A szivarozó „csecsemő.” A legkiválóbb orvosok is bámulják azt a hároméves fiút, aki tizenhárom hónapos kora óta szenvedélyesen szivarozik. A gyermek fogyni kezd, álmatlanság gyötri és nem eszik, ha a napi négy szivart nem kapja meg. Az orvosok nem tudják megjelteni ennek a különös betegségnek a rejtélyét. Erről az érdekes esetről remek képpel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Megjelent a Korunk szeptemberi száma. Az utódállamok legolvasottabb társadalomtudományi és szépirodalmi folyóirata, a Korunk szeptemberi számával is a legidősebb szemponctokból tájékoztatja olvasóit azokban a kérdésekben, amelyek napi életünket érintik és napjaink történelmi változásában döntő szerepet játszanak. A rendkívül gazdag Kulturkrónika, Világpolitikai problémák és Szemle rovatokat külföldi lapok és folyóiratok dokumentáris erejű szemléje egészíti ki. Előfizetni óhajtoknak ingyen küld mutatványszámot a Korunk kiadóhivatala Cluj, Calea Marechal Foch No. 13.

URANIA
MA, csütörtökön 5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor utoljára
Olcsó helyárakkal!
Marci és babája.
BARSONY ROZSI — GEORG ALEXANDER.
Délután 3 órakor Lei 9. — átlaghelyárakkal
A dzsungel királya.
Utoljára. — Diákoknak engedélyezve.
Jön: A láthatatlan gárda!

Megszületett a tudomány gyermeke

Beszélgetés egy amerikai magyar asszonnyal, aki mesterséges gyermeknek adott életet

„Mi lesz, ha a gyermek kérdőre von..?” — A bíróság az asszony férje ellen megítélte a gyermektartásdíjat

Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt az amerikai bíróságok egy válópert tárgyaltak, amelyet egy nagyon ismert gyáros, Mr. Hommel ellen indított a felesége. A válóper oka pedig ez volt:

az asszony a férje beleegyezésével mesterséges uton hozta világra gyermekét.

A bíróság a házasságot felbontotta. Minket magyarokat annál inkább érdekel az ügy, mert a főszereplő asszony magyar származású, pécsi születésű és még mint gyermek vándorolt ki szüleiivel Amerikába. A szenzáció központjába került amerikai magyar asszony a napokban Budapestre érkezett, ahol az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt vele beszélgetést folytatni, amelyről a következőkben számol be:

Itt ül velem szemben Mrs. Mate A. Hommel. Negyven év körüli nő. Nagyvilági, izléses, elegáns. Látszik rajta, hogy külföldi. Nagyon rosszul beszél magyarul. Unokanővére, az ismert budai ügyvéd felesége nagy figyelemmel hallgatja. Mrs. Hommel lassan beszél, szavait energikusan ejti ki, nyelve néha elbotlik a magyar nyelv akadályain, ilyenkor zavartan, vagy talán inkább haragosan simit végig arcán:

— Hat éves voltam — kezdi — amikor szüleimmel, akik pécsi lakosok voltak, kivándoroltam. Los Angelesben telepedtünk le. Itt ismerkedtem meg férjemmel is. Gyáros volt, nagyon gazdag. Huszonegyévesen voltam, mint én. Megesküdtünk. És csakhamar megtudtam, hogy férjemtől soha gyermekem nem lehet. Kétségbe voltam esve. Hiába volt minden, nem tudtam belenyugodni. Teltek az évek és 1926-ban egy orvos ismerősömnek eipanaszoltam nagy bánatomat. Ő tanácsolta, hogy

hajtassak magamon végre egy műtétet, amelynek eredménye egy kis gyermek lesz.

Először rémülten hallgattam a tanácsot. Rettenetes kétségek között éltem tovább. Az ötlet szüntelen kísértett. Végre szóltam a férjemnek. Ő örömmel fogadta a megoldást. Megnyugtatótt, lelket öntött belém. Rászántam magam a műtetre.

Fizessen elő, vagy vegye meg naponta a legnagyobb magyar lapot, a budapesti

UJSÁG-ot.

A világ minden eseményéről pontosan informálja. — Allandó munkatársai az irodalom és újságírás kiváló szakemberei:

Kóbor Tamás Pünkösti Andor,
Márai Sándor, Wallasz Jenő,
Zsolt Béla, Szöllösi Zsigmond,
Nagy Endre, Szomorj Emil,

Minden pénteken külön rádiómelléklet európai műsorral. — Minden vasárnap mélynyomású képes melléklet. — Allandó rovat asszonyok és gyermekek számára. — Háztartási rovat elsődrendű ételreceptekkel. Kérjen ingyenes mutatószámot:

UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, 62. Postafiók 282.

A műtét egyszerű és rövid volt. Megtermékenyítettek mesterségesen.

És ekkor kezdődött a várakozás. Majd beelőriültem. Nem tudtam, mi lesz? A kétségek gyötörték, rémlátomásaim voltak. Teltek-mulnak a hónapok. Az anyaság nyomai jelentek. De elmúlt a szokásos idő és még mindig nem történt semmi.

Tizenegy hónap!

— Remegtem — folytatja — nem tudtam, mi lesz a sorsom és gyermekem sorsa.

Már a tizenegyedik hónapban történt, hogy megszülettem fiamat. A kicsi három kilós volt.

Kis, szőkefürtű gyerek. És most kezdődött meg az igazi kálváriám. Egy anya borzalmas kálváriája. Remegés a fiúért. Lestem, orvosokkal együtt, a fejlődését. A folyamat normális volt. A gyermek tizenegy hónapos volt, amikor beszélni kezdett. És a továbbiak során is szépen fejlődött. Engem nagyon szeretett, férjemhez, formaszertint apjához azonban nem vonzódott. Közömbös volt vele szemben. Nem szeretete. Talán félt is tőle. A gyermekkel együtt én is elhűdültem férjemtől. Egy évvel ezelőtt elhatároztam, hogy elválok. A férjem ellenezte a tervet. Ekkor a bíróság elé tartam nagy titkunkat. A bíróság kimondta a választ.

Tartásdíj a tudomány gyermeke után

— A válási okmány birtokában — folytatja nagyon érdekes elbeszélését: Mrs. Hommel — gyermektartásért pert indítottam férjem ellen. És ez a per, amely egész mostanáig elhúzódott és késleltette elutazásomat, szenzációs eredménnyel végződött.

Kimondotta a bíróság azt, hogy mivel férjem beleegyezésével hoztam mesterséges megtermékenyítés útján világra gyermekemet, ő köteles tartásdíjat fizetni.

Férjem belenyugodott ebbe és most a gyermek után, aki hat éves múlt, meglehetősen nagy összeget fizet. Érdekes, hogy fiam annak ellenére, hogy csak hat éves, nagyon szeret moziba járni és

minden vágya, hogy illuzinész legyen.

Még valamit el kell mondanom. A gyermek soha nem kérdezi tőlem, hogy hova költözött az apja? Mi a régi házukban lakunk, az uram egy másik házába költözött. A gyermek, ha nem is mondja, de látszik rajta, örül neki, hogy vélt apja nem lakik otthon. Ennyit mondhatok kis fiamról. Ki kell még azonban jelentenem: még mindig nem vagyok nyugodt, félek, hogy

a gyermek tudat alatt megérzi majd egyszer a valóságot és akkor kérdőre von engem.

És én nem fogok neki válaszolni tudni. Nem fogok tudni — talán furesán hangzik, de amerikai módon így mondják — elszámolni az apjával...

Mrs. Mate A. Hommel elhallgat, az érdekes beszélgetés végétért. Az asszony, a tudomány gyermekének az anyja, ma elutazott Budapestre. A néhány hetes európai barangolás után visszatér Los Angelesbe fiához, aki most hat éves és még nem tudja, hogy ő a világ hetedik csodája... (—)

Utókura

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM

Budapest.

Sport, szórakozás,
strandfürdő.

425

Kóbor Tamás kritikája

A Pesti Napló érdekes bírálata Maróth Annieről

Maróth Annie budapesti fellépése és nagy sikere alkalmával az egész budapesti sajtó egyöntetű nagy dicsérete mellett érdekes volt a tekintélyes magyar organumnak, a Pesti Naplónak méltatása. A lap kritikusa (r. m. a.) igen komolyan vitázik és szigorú kritikái mérlegeléssel foglalkozik Maróth Annie zenei ötletével és arra a konkluzióra jut, hogy csak mint finom pianistának és meggyőző előadónak a tiszta művészet alkalmas eszközeivel sikerült a nehéz problémát megoldani. Többek között így ír:

„Erdélyből jött Maróth Annie, aki vasárnap délelőtt a Belvárosi Színházban egészen különleges produkcióval mutatkozott be a budapesti közönségnek. Maróth Annie kísérlete a következő: a dallé és szövegét, mely az idők s a művészetek fejlődésének rendjén zenévé s költészetté különült, ismét ugyanegy produkcióban egyesíteni. Az elszikadt s már csak tudós könyvekben számontartott közös tőről eleven, friss virágot nevelni. Maróth Annie leült a zongorához, eljátszott egy-egy Bach, Chopin vagy Beethoven darabot, utána felállt és elszavalta azt a költeményt, egy székely népballadát, amely öbenne valami ellenőrizhetetlen lelki, affinitás útján az elhangzott muzsika szövegével kívánczok. Maróth Annie csakugyan finom pianista s meggyőző előadóművész s indokoltá tudja tenni a muzsika és a vers önkényesnek tetsző összekapcsolását, ami voltaképpen önkényes is, mert hisz kibén-kibén más és más rezonanciák hatnak s ami ha a művészetek ideális egyetemességére áhitozik is, más, nálánál kevésbé meggyőző hangszereken vagy kézen könnyen melodramává, festett szoborrá, színes filmmé válhatik. A kísérlet sikerült, mert a művészi szándék alkalmas hangszereken szólalt meg.”

A budapesti „Ujság”-ban maga Kóbor Tamás, a kiváló regényíró és ragyogótollu publicista írja ezeket a sorokat:

— „Egy új művésznő mutatkozott be. Akik végighallgatták, azt állapíthatták meg, hogy Maróth Annie az utolsó évek egyik legnagyobb tehetsége. A különböző hangulatu költeményeket csodás leleménnyel, rendkívül hatásosan érzékítette meg. Mindig eltalálta a legjobb kifejezőmódot, a legtökéletesebb hangárnyalatokat. Beszéde igen színes, értelmezése pedig intelligens és mély érzésvilágról tanuskodik. Noha a komoly költemények lehetőségeit is igen hatásosan aknáztta ki, főerősége mégis a humor, amelyben valósággal ellenállhatatlan. Minden egyes versét a legjobban megfelelő zeneszámmal saját maga kísérte és ez az új kísérlet, az ügyes zenei aláfestés nagyszerűen sikerült. Maróth Annie a jövő nagy ígérete, igen nagy és meleg sikert aratott. (—)

Maróth Annie aradi koncertje iránt, mely szeptember 22-én, szombaton este lesz a Minoriták Kulturházában, máris óriási az érdeklődés. Jegyek Sándor Jegyirodában.

A gyönyörű őszi Atlanti-óceáni szigeti utazások.

Szeptember 6 — 27-ig „Oceana”
Október 6 — 21-ig „Milwaucke”
November 3 — 18-ig „Milwaucke”

Madeira, Kanári-szigetek, Marokko, Spanyolország, Wight-sziget. Elvezetdus utazások a napsugaras délen.

Üdülés és szórakozás a kényelmes luxusgőzösökön.

Utiköltség: I. utazás Lei 14700, a II. és III. utazás Lei 8200-tól.

Jelentkezés és prospektus:

Hamburg-Amerika Linie
képviselőténél

Künstler Utazási és Vizumirodáb n

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Már a betyárvilág is érzi..?

A krizisről »nyilatkozott« Coroiu, a hirhedt banditavezér

A kedélyes zsvány arról panaszkodik, hogy kevés a pénz — másnál. — Amnesztiát kért a belügyminiszteriumtól, akít öt vármegye csendőrsége eredménytelenül üldöz...

Bucurestiből jelentik: Nem mindennapi interjú jelent meg az egyik fővárosi lapban: a hirhedt Coroiu banditával folytatott beszélgetést az egyik áldozata. Azzal az emberrel, akít öt megye csendőrsége és katonasága hajszol hetek óta és aki legutóbb a buhusi posztógyár igazgatóit fenyegette meg halállal, ha nem fizetnek ki számára kétmillió lej. Az interjú története igen érdekes. M. Uhr bucuresti-i tisztviselő látogatóban volt a Botosani-megyei Copalau községben nagybátyjánál, David Albert ottani kereskedőnél. Este tizenegy óra tájban felzörgették őket álmukból.

— Azonnal nyissátok ki az ajtót, mert megöllek benneteket! Coroiu vagyok!

A kereskedő engedelmeskedett. Negyedóra múlva a bandita és társai 20 ezer lej készpénzzel és csomó áruval gazdagabbak lettek. Az „üzleti rész“ elintézése után a bandita kedélyes lett. Beült az egyik fotóba és beszélgetni kezdett a tisztviselővel.

— Még nagy Bucurestiben a krizis? — kérdezte.

— Ugyanugy, mint volt, Coroiu „ur“.

— Rettenetes ez a krizis! — panaszkodott a bandita — néha tekintélyes birtokosoknál

alig találok száz lejt a házban. Itt is sokkal többet vártam. Hiába, ez a krizis...

A csendőrökről lenéző hangon beszél a hirhedt banditavezér, aki szigorú katonai fegyelem alatt tartja társait és többiben hangsúlyozta, hogy ha kegyelmet adnak neki, meg-
tér és ismét tisztességes ember lesz.

— Be is adtam a kérvényt ezirányban — jelentette ki — de nem kaptam választ. Pedig nem fogtak el...

A sportruhás, jólöltözött, ápoltságú banditavezér ekkor észrevette, hogy a kereskedő felesége az izgalomtól elájult. Nyomban vizesruhát hozatott, amelyet az asszony homlokára tett.

— Ilyen izgalom után legjobb a priznc — tanácsolta hidegvérrel és némi tapasztaltsággal.

Körülbelül félórát tartott a beszélgetés, majd Coroiu távozásra készült embereivel.

— Két órát meg sem szabad moccani! Vigyázzatok, ne szegjétek meg utasításaimat, mert újra találkozunk...!

És pár perc múlva az öt megye csendőrsége által üldözött hirhedt banditavezér társai együtt eltűnt az éjszaka sötétjében...

Négy magyar misszionárius indult el Kinába,

hogyan életveszedelmek között hirdesse az isten ígét

Budapestről jelentik: Jézus Társaságának négy tagja utazott el kedden Budapestről Kinába. Zsámer Jenő és Koch István páterek, akiknek egyike sem mult harminc éves, továbbá Gömör-Fál és Kollár Zoltán fráterek, huszonhárom évesek.

A jezsuiták Mária-uccai rendházában kerestük fel elutazásuk előtt a misszionáriusokat. Koch István páter így beszélt a rájuk való missziós munkáról:

— Tizenhét magyar jezsuita él kint Kinában. Eddig a francia rendtársakkal dolgoztunk együtt, most önállósítjuk magunkat.

— Négyszázhetven millió pogány között kétmillió hatszázezer katolikus él Kinában. Vasuton megyünk Triesztbe, ott hajóra ülünk, Sanghaiból ismét vasuton megyünk tovább Tsinanig, onnan pedig teherautóval a Hqpet tartomány déli részében lévő Tamingfu városába. Ott van a mi missziós telepünk. Hatvan ezer lakosa van ennek a városnak, köztük néhány európai. Van középiskolánk Tamingfuban, konviktusunk, árvaházunk, aggok menhelye. A leányiskolában a kalocsai iskolánövérk dolgoznak. Nekik nyolc bennszülött rendtagjuk is van, nekünk, jezsuitáknak, három bennszülött jezsuita páterünk is van. Célunk az, hogy a kínai katolikus egyházat saját lábára állítsuk. A missziós területünkkel szomszédos kerületben már kizárólag bennszülött papság dolgozik.

— Életveszély?

— Az elmúlt husz év alatt Kinában 47 hittérítőt öltek meg

és 300 fölött van azoknak a száma, akiket bebörtönöztek. A magyar hittérítők közül eddig csak egyetlenegy halt meg, az is napszúrásban.

— Mi magunk kértük, hogy Kinába mehessünk misszionáriusoknak. Nem nagyon sok jelentkező volt és nehéz is elérni, hogy valaki megbízást kaphasson.

— Ki fedezi a költségeket?

— Legnagyobb részét a római propaganda-kongregáció, ez azonban nem elegendő.

Nagy nehézséget okoz, hogy minden közep európai államban devizazárlat van.

— Magyarországon három év óta letétben vannak a missziós célra összegyűjtött pénzek.

— Tudnak kínai nyelven beszélni?

— Egy évig csak kínaiul fogunk tanulni. Azután kezdődik meg a tulajdonképpen missziós munka. Az európai hivatalos nyelv egyébként missziós kerületünkben az angol. Rendünk tagjaival latin nyelven érintkezünk.

— Meddig tart az út és mikor térnek vissza Magyarországra? — hangzik utolsó kérdésünk.

— Holnap indulunk el, október 15-ikére megérkezünk. Egyébként

misszióink egész éleure szól

és hacsak valami rendkívüli dolog nem jön közbe,

sohasem térünk vissza Magyarországra..

A jezsuiták Scitovszky-téren templomában bucsuztatták a jezsuiták Kinába induló négy rendtársukat. A zsúfolásig megtelt templomban dr. Krywald Ottó pápai prelátos lépett a szószékre.

— Százhusz magyar szerzetes és apáca működik a missziókban, — mondta a szószékéről, — most újabb négyvel szaporodott számuk. Itthagynak édesanyját, édesapát, testvért, barátokat, szülői házat és hazát... Mindenről lemondanak, hogy Isten ígét terjeszthessék...

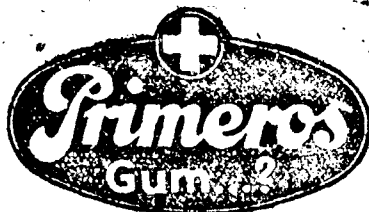
Bangha páter bucsuzott még az oltár előtt megindult hangon a nagy utra induló szerzetesektől.

Két barát.

A.: Barátom, te a butaságoddal tönkreteszted magad.

B.: De ha félek, borzasztóan félek.

A.: De hiszen ez ellen már régen van orvosság, az érzések csökkenésénélkül, teljes biztonsággal megóv

398

Ben Blumenthal ötezer dolláros pöre Lukács Pál ellen

Budapestről jelentik: Érdekes pörrel közöl tudósítást a Newyork Times egyik multheti száma: Ben Blumenthal, mint a Vigszínház tulajdonosa, az ő rezsimje idejéből 206 millió papirkoronát követel Lukács Páltól.

Hollywoodban nyújtotta be a keresetet Ben Blumenthal jogi képviselője, aki előadja, hogy Lukács Pál különböző összegeket vett fel a Vigszínházról és ezeket nem fizette vissza, illetve „nem játszotta le“ a szerződésben kikötött előadásokat. A filmszínész ma Hollywoodban sok pénzt keres, de a felszólító levelekre ennek ellenére sem válaszolt. A keresethez az ügyvéd szakértői véleményt csatolt, amely szerint a 206 millió papirkorona most 15.568 pengőnek felel meg, vagyis 5025 dollárnak. A pörben legközelebb lesz Hollywoodban az első tárgyalás.

Érdeklődünk Budapestben a pör részleteiről és a következőket tudtuk meg.

Ben Blumenthal 1926 szeptember 1-ig vezette saját vállalkozásában a Vigszínházat és akkor adta bérbe Roboz Imrének. Lukács Pálnak még Blumenthal engedélyezett 1925-ben 8000 pengő előleg-kölcsönt. Ez az összeg a közel tizeszteszendős kamatos kamattal és a költséggel azóta kétszeresére emelkedett. Blumenthal sok évig türelmesen várt, miután azonban Lukács Pál nem fizetett, most valóban megindította a pört Hollywoodban. Az ügyre vonatkozó iratokat, Lukács Pál előlegcéduláit és leveleit már régebben elküldték Budapestről Hollywoodba.

Rablótámadás

a timisoarai személyvonaton

A bucuresti—timisoarai személyvonaton izgalmas jelenet játszódott le. Lugojon felszállt a vonatra Schöner Erzsébet, Schöner kereskedő neje és helyet foglalt egy fülkében, ahol rajta kívül csak egy ember ült. Az illető Schöner Erzsébet letelepedése után gyakran kiment a folyosóra és eltűnt. Közvetlenül Recas előtt az ember újból megjelent a fülkében és az ablak mellé állott. Amikor a vonat már egészen közel érkezett az állomáshoz, az illető rávetette magát Schönerre és

kirántotta kezéből a csomagot, amelyben értéktárgyakon kívül ötezer lej készpénzét is tartotta.

Az asszonyt annyira meglepte a váratlan támadás, hogy nem is tudott szöhoz jutni, amikor pedig felocsudott, a rabló már leugrott a vonatról és elménekült. A vonat személyzete, amelynek Schönernek elpanaszolta kellemetlen kalandját, természetesen, mert a tettes már messze járt. Schöner jelentést tett az esetről és a csendőrség most keresi a rablót.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. n. 3-7-ig.

3—4 szobás lakások

modern házban, központi fűtéssel,

november 1-re

előnyösen kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 338

mindenfélől

SPORT KÖZLÖNY

Allami temetést kapott az orosz Grock

A napokban meghalt a leghíresebb orosz bohóc: Wladimir Durow, akit világszerte az „orosz Grock”-nak neveztek el. Nemcsak a nevetőizmok ellenállhatatlan uralkodója volt a hírneves bohóc, aki az állatléktan kiváló ismerője is, akinek a szovjet kormány néhány évvel ezelőtt külön kutatóintézetet állított fel. Bár Durow a cári Oroszországnak volt kedvenc bohóca, a népszerűség őt megóvta a változásokozta kellemetlenségtől, sőt, most, amikor 72 éves korában meghalt, a szovjet kormány állami temetést rendelt számára. S nagy gyásznaposság közepette, sokezer ember jelenlétében kísérték utolsó útjára az orosz Grockot...

Megállítottak egy óceánjárót a tengeren — egy skatulya gyufa miatt

Furcsa esetet jelentett drótnélküli távirón az elmúlt napokban a „Mariposa” óceánjáró, amely jelenleg a Csendes óceánt szeli át. A jelentés szerint egy sziget közelében kis csónak ment az óceánjáró elé és a csónak utasa jeleket adott a hajónak. A kapitány megállásra adott parancsot, mert azt hitte hajótöröttel találkozott. Legnagyobb meglepetésére a csónak utasa, középkorú fehér férfi nem kért mást, mint egy skatulya gyufát — hogy tüzet csinálhasson. Elmondotta a hajó kapitányának, hogy régóta lakik a szigeten, amelyet azelőtt gyakran kerestek fel hajók. Ujabbban azonban elkerültek szigetét és tűz nélkül maradt. Arra kérte a kapitányt, ha teheti, adjon ki számára egy kis cukrot és petroliumot. Kérését teljesítették és a hajóskapitány oly érdekesnek találta az esetet, hogy a sanfranciskói hajóstársaságnak drótnélküli távirón jelentette a furcsa találkozást.

Olcsó tarifa — a szerelmesleveleknek

Venezuelai jelentések szerint az ottani kormány rendeletet adott ki, amely szerint a szerelmeslevelek számára külön kedvezményes tarifát léptettek életbe. A kormány elgondolása szerint a szerelmesek szenvedélyesen leveleznek és még többet irnának — ha olcsóbb volna a portó. Eppen ezért az érvényben levő tarifából ötvenszázalékos leszállítást engedélyezett ennek a műfajnak. Hogyan akarják ellenőrizni, vajjon a feladott levél szerelmi ömlengéseket tartalmaz-e, vagy — mondjuk — cukor megrendelést — ezt egyelőre homály fedi...

Milliomos lett — mert felesége hármast ikreket szült

Az angol kereskedelmi szellemre jellemző az az eset, amely most foglalkoztatja az angol sajtót. Mr. James Poor, Leeds városbeli kereskedő feleségének hármastikrei születtek. Miután azt hallotta a szülésznetől, hogy vannak asszonyok, akik inkább érte, felkereste az egyik londoni biztosítótársaságot és bebiztosította feleségét — hármastikrek ellen. A társaság orvosszakértőjét bevonatták a tanácskozásba és miután az orvos úgy döntött, hogy asszonyok életükben csak egyszer szülnének hármastikreket, a biztosítótársaság elfogadta az ajánlatot. Ez egy évvel ezelőtt történt. És pár nappal ezelőtt Mrs. Poor egészséges — hármastikreknek adott életet...

A társaság szabályszerűen kifizette a hatalmas összeget.

Miért kapnak fogfájást a repülők?

Ezt a nem mindennapi problémát oldotta meg egy angol orvos, aki abból indult ki, hogy számos repülő a magasban kibíratatlan fogfájást kap. A kutatás kiderítette, hogy a fogfájós pilóták beteg foggyökerei mellett apró üregbe kismennyiségű gáz szorul. A magasban, tehát ritka levegő közepette a foghúsban levő gáz mind jobban terjedkedik, nyomást gyakorol az idegre, ami viszont kibíratatlan fájdalmat idéz elő. Amint a repülő leszáll, a fájdalom újra megszűnik.

Csak nőknek!

Párisban most készült el egy új szálloda, amelyben csak nők kaphatnak szobát. Még az előcsarnokba sem léphet férfi. A személyzet tisztán nőkből áll, sőt az épületben levő üzletekben — virágkereskedés, fodrász, kozmetika, bank — szintén női alkalmazottak dolgoznak. Férfiak még vásárlás címén sem léphetnek be ezekbe a helyiségekbe...

Morar Teofil dr. vezeti a vasárnapi aradi Venus—AMEFA-mérkőzést

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy vasárnap Aradon játszik az országos bajnokcsapatunk a bucuresti-i Venus. Ellenfele az AMEFA csapata lesz. A Venus AMEFA-mérkőzés iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg annál is inkább, mert a Venus jelenleg az ország legjobb formában levő csapata. Az AMEFA a nagynevű ellenfele ellen szorgalmas tréninggel készülődik és legerősebb összeállításban fog a küzdőtérre lépni. Az AMEFA vezetőségének dolgát megnehezíti az a

körülmény, hogy a csapatban jelenleg többen sérültek, így nem lehet számítani Csajka, Szabó és Szinder játékkára. A várható összeállítás a következő lesz: Bugariu, Reinhardt, Kovács, Lingurar, Dvorzsák, Tóth, Cucula (Gerold) Magold, Blaskovits, Gömöri (Farkas II.), Podruschek.

Bucuresti-i híradás szerint a nagyvaramunak ígérkező AMEFA—Venus meccsre a központ a kitűnő oradeai futballbíró: Morar Teofil dr.-t delegálta.

Fuzionált két aradi CFR-futballalakat

A Soimi CFR és a Roata Aripata a nemrég alakult futballalakat fuzionált egymással. A fuzió következtében az elsőosztályban játszó Soimi CFR játékkereje lényegesen megnövekedett. A fuzionált alakulat új tisztikara a következő: Elnök: Barboscu (mérnök), alelnök: Stana, a futballszakosztály vezetője: Popián Lázár, intéző: Darázs István, futballszakosztályi tagok: Kalmár és Pancotán.

Kijelölte a központ a jövőheti nemzeti bajnoki mérkőzéseket

Bucurestiből jelentik: A nemzeti bajnokság jövő heti programját is összeállították Bucurestiben. Aradon a jövő vasárnap a Gloria-CFR mérkőzik az oradeai Crisanaval, míg az AMEFA Bucurestiben játszik a Juventus csapatával. A részletes jövő heti futballprogram a következő: szombaton: Venus—CFR Bucurestiben, vasárnap: Ripensia—Chinezul Timisoarán, AMEFA—Juventus Bucurestiben, CAO—Universitatea Oradea, Gloria-CFR—Crisana Aradon, míg az Unirea—Tricolor vagy a Romania vagy a CAT ellen mérkőzik.

O Az SGA és a Transilvania játszik vasárnap a román kupa mérkőzések során. Bucurestiből jelentik: A román kupa-bizottság vasárnapra kijelölte a kupameccseket, amelynek során két aradi egyesület az SGA és a Transilvania is sorompóba lép. A kitűnő SGA csapata Simerián az ottani CFR-rel mérkőzik. Ennek a meccsnek a játékvezetője Gutescu lesz, míg a jó játékerőt képviselő Transilvania Déván játszik és ellenfele a Corvin együttese lesz, ezt a meccset Sebesan simeriai bírósága vezeti le. Tekintettel arra, hogy mindkét aradi csapatnak, úgy az SGA-nak, mint a Transilvaniának vasárnapra kerületi bajnoki mérkőzése van kisorsolva, minden bizonnyal elmarad az SGA—Intelegerea és a Transilvania—Tricolor meccs.

O Teljes üzemmel indul meg Aradon a kerületi bajnokság. Vasárnap Aradon teljes üzemmel indul meg a kerületi bajnokság. Az elsőosztályú bajnokságban — mint ahogy lapunk más helyén megírtuk — elmarad az SGA—Intelegerea és a Tricolor Transilvania mérkőzés, ha a Transilvania és az SGA csapatainak kupameccset kell játszani. A másodosztályú bajnokságban a szövetségi díjban és az ifjúsági bajnokságban teljes forduló lesz.

O A Consum és a Gloria-CFR tippversenyének eredménye. Tegnap délután tartotta meg a Gloria-CFR futball klub és Consum Kereskedelmi Részvénytársaság a vasárnapi Unirea Tricolor és Gloria-CFR mérkőzés tippverseny-eredményeinek kisorsolását. Az eredményt helyesen találták el a következők: Vértés Andor, Jenica Pap, Stern Péter, Fuhrmann Mihály és Mandl Emil. A meg-ejtett sorsoláson a kisorsolt négy méter női crepe de chine-t nyerte Jenica Pap, míg az egy pár Dermata cipőt Vértés Andor nyerte. A Gloria-CFR sportklub vezetősége felkéri a fenti nyerteseket, hogy nyereség-utalványaik átvétele végett a Consum irodájában jelentkezzenek. A tippversenyeket a Consum a jövőben minden nemzeti bajnoki mérkőzésnél rendszeresíteni fogja és állandóan több értékes tárgyat fog azok között kisorsolni, a kik az eredményeket előre helyesen eltalálják.

Megkezdődött a Gloria—CAO közötti tennismérkőzés

Az első nap eredményei

A Gloria-tennisz-pályán ma délután megkezdtek a Caracostea- és a Camarasescu-kupáért folyó küzdelmeket. A délutáni idő kielégítő volt és a pálya használhatóvá vált, miután tegnap óta kevés esőt kapott. Valamivel öt óra után két mérkőzésnek a lebonyolítását kezdték meg. A Caracostea-kupáért álltak fel Zizovits Lenke és Piso Lyane, valamint a Camarasescu-kupáért Gitta és Petrovici. A rossz idő ellenére, számos nézője akadt az érdekes versenyeknek, amelyeket azonban az eső miatt nem lehetett befejezni. A Gitta—Petrovici mérkőzés az első szett után befejezést nyert. A szettet Gitta nyerte nagy küzdelem után 11:9 arányban. Gitta oradeai ellenfele jobban kezdett és előnyre is tett szert, azonban a kitűnő képességű fiatal aradi játékos egyre jobban belejött és végeredményben az első szettet a maga javára döntötte el.

A női egyes verseny már rosszabbul járt, mint az előbbi, miután a mérkőzés 3:0 állásánál kezdett esni az eső. Zizovits Lenke vezetett ekkor, de kénytelenek voltak abbahagyni a küzdelmet. Amennyiben holnap nem esik, reggel kilenc órakor veszi kezdetét a verseny. A program a következő: Wechsler—Steiner, Zizovits Lenke—Piso Lyane (három gémtől folytatva), Somogyi Klári—Bereczky k. a. Ezek után, ha idő jut rá, lebonyolítják a férfi- és nőipárost is. Petrovici, Veiwarth—Gitta, Craznic dr., valamint Zizovits, Bereczky—Somogyi, Piso párral kerül szembe.

A délutáni program különösen érdekes, amennyiben Gitta kerül szembe Steinerrel, majd az ország két legerősebb tennisezőnője kerül szembe: Zizovits Lenke mérkőzik Somogyi Klárral. A mérkőzések iránt általános érdeklődés nyilvánul meg.

O Brünn—Belgrád 2:2 (1:1). A jugoszláv válogatott, amely Prágában vasárnap 3:1 arányú vereséget szenvedett a csehektől Brünnben mérkőzött, mint Belgrád válogatottja és 2:2 arányú döntetlent ért el az ottani válogatottal szemben.

O A Kladno Északamerikában turázik. A kladnoi Kladno FC első északamerikai turameccsén Chicagóban az ottani cseh Spartával mérkőzött és győzött 9:0 arányban. A mérkőzést 15 ezer főnyi közönség nézte végig.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága fő férjem, édesapánk és nagyapánk temetésén résztvettek, ravatalára virágot helyeztek, mélységes bánatunkat vigasztaló szavaikkal enyhítették, hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló

3685.

halászi LOVICH család.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon és Aradmegyében körülbelül 150 millió lej a külföldiek befagyott követelése

Egyedül Olaszországnak 20 millió lejjel tartoznak az itteni cégek és magánosok

E hó elején lépett életbe az augusztus 28-án aláírt olasz—román clearing-egyezmény, amelynek alapján már e hó 15-ig be kell jelenteni a román Nemzeti Bank fiókjainál azokat az árutartozásokat, amelyeknek megfizetésére a romániai vevő kötelezve van, de amelyet mostanig a két ország közötti rendezetlen helyzet miatt nem bírtak az adósok kiegyenlíteni. Aki szeptember 15-ig az olasz állampolgárral szemben fennálló kötelezettségét a Nemzeti Banknál beszerezhető hivatalos úrlapon nem jelenti be, az nem élvezheti a most aláírt fizetési egyezmény kedvezményeit. A hitelezők követeléseiket Olaszországban lírában, Romániában pedig lejben kapják meg olyan arányban, ahogyan azt az adósok befizetik, illetőleg a Román Nemzeti Banknál és az Olasz Külkereskedelmi Hivatalnál az összegek rendelkezésre állanak az adósok befizetéseiből. Az egyezmény intézkedései alkalmazandók úgy az Olaszországból hozzánk hozott bármilyen olasz árura, mint a tőlünk Olaszországba vitt román árakra. Az idejövő olasz árukhoz származási igazolványon kívül mellékelni kell az olasz kerületi gazdasági tanácsok igazolványát, míg a Romániából Olaszországba szállított árukhoz az illetékes romániai kereskedelmi és iparkamarák bizonyítványát csatolandó, amely igazolja, hogy a számlában feltüntetett ár megfelel a piaci árnak. Igazolni kell azt is, hogy az eladási árt a felek rendezték, vagy pedig hogy a mostani egyezmény szerint fogják rendezni. Ennek megakadályozása végett, hogy nálunk újabb befagyott olasz követelések ne keletkezzenek, az olasz kormánynak joga van — ha az olasz exportőr az áru eladásából származó követelését az egyezmény szerint akarja rendezni — a kivétel leltillására. Ez az egyezmény egyelőre 1935. február végéig marad érvényben, de meghosszabbítható. A régi olasz—román clearing-egyezmények alapján a romániai fabehozatali cégek által fizetendő összegek rendezését és az ehhez szükséges devizaátutalást közvetlenül a Román Nemzeti Bank végzi.

Munkatársunk aradi bankkörökben érdeklődött aziránt, hogy a most kötött egyez-

ményt megelőző időben hány millió lej követelésük volt a Banca Nationala aradi fiókjában az olaszországi hitelezőknek?

Megbízható forrás szerint, az Aradon és Aradmegyében befagyott olasz követelések összege husz millió lej.

Ezzel a tetemes összeggel jórészt azok tartoznak, akik Olaszországból cérna- és pamutfonalakat szoktak behozni. Nálunk ugyanis az olaszországi nagy iparvállalatok és pénzüzetek érdekköréhez tartozó kereskedelmi és ipari cégek és azoknak alkalmazottai és más iparosok, kereskedők évek óta működnek és ezeknek az olasz állampolgároknak száma hatvan-hetvenre tehető. De az ókirályság nagyobb városában ennél sokkal több olasz üzletemher működik. Románia ugyanis igen szoros kereskedelmi összeköttetést tart fenn Itáliával. Különösen petroleum-termékeket, kukoricát, épületfa-anyagot és élőmarhát szállítunk Olaszországba, ahonnan az orosz petroleumot már csaknem teljesen kiszorította a romániai petroleum.

Az e hó elején életbelépett új olasz—román egyezmény szerint a régi tartozások a számlák dátuma és esedékessége szerint fizethetők, sőt a régi tartozások egy része a clearingbe való befizetés nélkül is kiegyenlíthető petroleummal, élő és vágott szárnyassal, cellulózzal, ropcemaggal és még néhány hasonló cikkel, amelyeknek pontos jegyzéke az illetékes hitelintézeteknél megtekinthető.

Ugyancsak aradi pénzüzetek körökben kaptuk azt az értesítést is, hogy a németországi vállalatoknak Aradon és Aradmegyében körülbelül hetven millió lej, a csehszlovákiaiaknak 40 millió lej, a francia cégeknek pedig 20 millió lej követelésük van a mi piacunkon, tehát az itt befagyott külföldi követelések összege körülbelül 150 millió lej.

Ezeket azért nem rendezték mostanáig, mert a fenti országokkal nem működött clearing és mert a Banca Nationalának nincs devizája erre a célra.

Titkos fegyvergyárakat pénzelnék a békét szimbolizáló semleges államok milliárdosai

A francia kormány hivatalos lapjának feltűnést keltő leleplezése

Nagy feltűnést keltő leleplezést közöl a mindenkori francia kormányok hivatalos lapja, a Le Temps, amely soha sem szokott üres szenzációkat világgá röpiteni. A közlemény szerint azokban az államokban, amelyek évszázadok óta, a legnagyobb vérzőn közepette is megtartották semlegességüket és amelyek a világ béke szimbólumaként ismernek — Svájcban és Hollandiában, — titkos fegyvergyárak működnek, amelyek kivonták magukat a Népszövetség ellenőrzése alól. Ezek a gyárak azóta működnek, amióta a békeszerződés megtiltotta a világ egyik legnagyobb hadfelszerelési üzemének, a németországi volt Krupp-gyárnak a fegyvergyártást. Kruppék úgy írták ki ezt a tilalmat, hogy a Rheimmétall fegyvergyárak tulajdonosával együtt, Hollandiába és Svájcba vitték át üzemük felszerelésének 80 százalékát és ezekben az örökké semleges államokban most is nagymennyiségben állítják elő a hadfelszereléseket.

A fenti két hatalmas hadiüzem Rotterdam székhellyel megalakította a „Siderius Mamloze Venott C. A. H. P.” részvénytársaságot, amelynek fő részvényeseiként hollandiai fizletemberek szerepelnek. A hatalmas vállalatnak kilenc gyára van Hollandiában és Svájcban, Ausztriában az övé a Steyer-üzem,

Dornaahban és Neuhausenben is működnek fegyvergyárak. A svájci üzemek központja a „Solothurn” nevet viseli. Altitól a Schneider-Creuzot ágyugyár és a csepeli fegyvergyár is az ő érdekkörükhöz tartozik.

A titkos hadiüzemeket a németországi Reichs-Kreditgesellschaft finanszírozza, amelyeknél magának a német államnak is nagy érdekeltsége van, mert a részvények negyedrészét a német birodalomé.

A francia kormány hivatalos orgánuma állítólá a legpontosabb adatok alapján hozta nyilvánosságra a fent közölt tényeket, amelyekből azt a következtetést vonja le, hogy a legnagyobb nyugateurópai vállalatok és hitelintézetek irányításából hiányzik a nacionalizmus és működésüket kizárólag vagyonszerzési vágy irányítja. A volt ellenséges államokban működő fegyvergyárak részvényesei teljes nyugalommal bocsájtanak egymás rendelkezésére horribilis összegeket és nyersanyagokat, hogy a remélhetőleg egyhamar be nem következő új háborúk számára gyárthassák a pusztító fegyvereket. A lap felhívja a Népszövetség figyelmét arra is, hogy a titkos fegyvergyártás azokban az országokban szintén folyik, amelyeknek sérhetetlenségét és semlegességét nemzetközi szerződések biztosítják.

Az európai nagy sztrájkok érdekes okai

Nemcsak Amerikában, hanem Angliában, Hollandiában és Belgiumban is elégedetlenek a szakalkalmazottak

Azok a svájci és angliai munkásvédelmi intézmények, amelyek már sok évtized óta megfigyelik a legnagyobb ipari államok alkalmazottjainak szociális mozgalmait és bérharcait, most hozták nyilvánosságra a legutóbbi hónapokban kitört háborúk okait, lefolyását és eredményeit. A jelentések szerint most nemcsak az Amerikai Egyesült-Államok textilgyáraiban szünetelt a munka, hanem Angliában, Belgiumban, Hollandiában és a Saar-vidéken is majdnem egyidőben léptek sztrájkba a különböző iparvállalatok munkásai. Az amerikai bérharc tehát nem elszigetelt jellegű, hanem szoros kapcsolatban áll az európai munkásmozgalmakkal.

A sztrájkok összefüggésben vannak a különböző államok politikai helyzetével — így szól többek között a fentemlített szociális intézmények jelentése. — Az amerikai textilgyári sztrájk jórészt arra vezethető vissza, mert az alkalmazottak azt szeretnék elérni, hogy az ő érdekeiket kizárólag a munkásszindikátusok képviselhesék és az államnak ne legyen beavatkozási joga a munkaidő és a munkabérek megállapításába. A mostani amerikai sztrájkoknál is megállapítottuk, hogy a nagyvállalatok tulajdonosai elsősorban azokat a sztrájkolókat mentik fel állásukból, akik valamely szociális szervezet vezetőségének tagjai és azokat, akik az eddigi negyven órai munkaidő helyett a harmincnégy órára való leszállítást kívánják. A bányavidékeken is ugyanilyen állapotok tapasztalhatók és a munkások ott is elsősorban a munkafeltételek megváltoztatását kívánják.

Érdekes megfigyelés, hogy az 1926-ik évben lezajlott, a mostani mozgalmakhoz hasonló akciók miatt a nemzetközi munkáslapok csökkentek. Emlatt tehát, valamint azért is, mert Angliában, Hollandiában, Belgiumban és Franciaországban az export csökkenése miatt sokkal kevesebb a munkaalkalom, az alkalmazottak szerényebb követeléseket támasztanak és a sztrájkmozgalmak rendszerint gyorsan és békésen érnek véget. Ezért a munkaadók és munkások érdekképviselői biztosan számíthatnak arra, hogy a legújabb felmerült súlyos differenciák nem öltenek olyan óriási mérvet, mint Amerikában, mert mindkét fél tudja, hogy a gyakran megismétlődő sztrájkok halálos döntést is adhatnak az országok gazdasági életének.

— Leszállították az ecetgyártáshoz használt szesz árát. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a pénzügyminiszterium elrendelte, hogy az ecetgyárak legfőképpen borból állíthatják elő áruikat. Ecetgyártáshoz most sem gabona, sem borszesz nem használható fel. A gyárak érdekképviselői a sérelmek orvoslásáért a pénzügyminiszterhez fordultak, de teljes orvoslást nem sikerült elérniük, de azt az engedélyt kapták, hogy az ecetgyártásnál felhasznált alkoholt literenkint 52 lejre szállította le a monopol.

— Százötven millió lej értékű kukoricát és árpa szállítanak az Idén az exportőrök. Bucurestiből jelentik: A gabona exportőrök szindikátusa közbenjárt a kereskedelmi miniszteriumban a kukorica és árpa kiviteli prémiumának végleges rendezése érdekében. A kormány gazdasági bizottsága ezért legközelebb újból tárgyalja a gabona-prémium ügyét és pontosan megállapítja a kifizetés feltételeit, valamint annak az alapnak szervezését, amelyből ezeket az export jutalmakat folyósítják. Hivatalosan megállapítják, hogy a mostani szállítási évadban 100—150 millió lej értékű kukorica és árpa exportálására van kilátás, mert csak 150 ezer vagon kukorica és 35 ezer vagon árpa kerül kivitelre az idei termésből. Szakkörökben megütközéssel mutatnak rá arra, hogy az 1933. év első felében 664 ezer tonna kukoricát exportáltak az itteni cégek, tehát most nagy visszaesés várható. Igaz, hogy a kukorica és árpa világpiaci árának emelkedése miatt a mostani kisebb kvantum aránylag nagyobb értéket képvisel.

Vashordók 50—500 ltr. őrirtalommal, legelőnyösebben szerezhetők be Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

Rádió műsor

— Romániai időszerűség. —

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 6.

Bucuresti. 13: Déli zene lemezek. 13.45: Könnyű lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Hiescu-zene. Vegyes és népzene. 20.35: Puccini: Bohémélet, opera három felvonásban lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Magyar népmesék“ (Felolvasás) 11.40: „Japáni képek“ (Felolvasás) 13: Déli harangzó. 13.05: Rákos Arnold hegedű. Benyovits Piroska énekel. Zongorán kísér R. Palkó Kornélia és Kósa György. 14.30: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. 17: „Az árvák“ Baloghné Hajós Terézia ifjúsági felolvasása. 18: „Az első hírszóló“ irod. Pesten. Kemény György előadása. 18.35: Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel. Schrammel-zene-kisérlettel. 19.20: „Hajtáson, lesen“ Bárány László vadásztörténetei. 19.50: Baranyi Lili zongorázik. 20.30: Munkásfélóra. 21: Zenés részletek a „Lila akác“ című új magyar hangosfilmből. 21.35: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 0.25: A Mándits jazz-zenekar munsora. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 15.20: Művészlemez. 17.45: Filmlémezek. 18.45: Margaritis Loris és Ida zongorázik. 20.35: Szórakoztató zene. Rádiózenekar Glaser tenorral. 22: Szimfonikusok Markl zongoraművésznővel. 23.50: Tautenhayn: Négyes. bécsi zene. 0.50—2: Mathé-jazz. — Belgrád. 13.15: Rádiózenekar. 19.30: Rádiózenekar. 20: Népdalok zenekarral. 20.40: Lemezek. 21.30: A királyi gárda zenekara. 23.30: Vendéglői zene. 24—0.30: Tánclémezek. — Berlin. 7.20—9: Reggeli zene. 13: Könnyű zene Danzigből. 15.15: Indulók és keringők lemezek. 17: Katonazene. 21.15: Sisti: Und wie dass so geht, vidám est zenével. 23.50—2: Lemezek. — Boroszló. 6: Reggeli dal, jelmondat, lemezek. 7.25: Szórakoztató zene. 13: Szórakoztató zene. 17: Rádiózenekar. 18.55: Türk Magda hegedű. Bartling Márta zongorázik. 20: Vnózenekar. — Deutschlandsender. 14: Debussy lemezek. 21.15: Berlini filharmonikusok. — Lipcse. 7.30: Könnyű zene. 14.10: Filmlémezek. 17: Rádiózenekar. 20.05: Mandolin-zene. 21.10: Szimfonikus zenekar. Rosal szoprán és Gebhardt zongora közreműködésével. — Milano. 21.45: Parodi: A kereskedő és az ügyvéd, háromfelvonásos vígjáték. A szünetben csevegés. Utána: Hírek, majd Puccini: Angelika nővér, egyfelvonásos opera. — Pozsony. 12.05: Népszerű indulók és keringők. 13.05: Lemez. 19.05: Lemez. 19.15: Magyar műsor. 20.35: Lemez. 21: Kozenu Rahel román dalokat énekel. — Varsó.

17.30: Zenés mikrofonrevü. 17.45: Könnyű lemezek. 19.45: Schumann: Három dal zongorán és oboára. 20.20: Gizejewski hegedűművész játéka. 20.45: Népzenelemez. 21.40: Havái zenekar. 22.45: A rádió szimfonikus zenekara. 23.45: Könnyű és tánczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 7.

Bucuresti. 13: Déli zene lemezek. 13.45: Könnyű zene. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.20: Rádiózenekar. 20.20: Lemezek. 21: Szarvas Antal hegedű. 21.45: Stefanescu-Ooanga Péter énekel. 22.15: Tzurcanu Konstantin furulázik. — Budapest I. 7.45: Torna. Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Időszerű apróságok“ (Felolvasás). 11.40: „Ifjúsági közlemények“ (Felolvasás). 13: Déli harangzó. 13.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 14.30: Országos Postászenekar. 17: A rádió diákfélóra. 18: „A postakocsi“. P. Ábrahám Ernő elbeszélése. 18.35: Zenekari hangverseny. 19.50: Mit írzen a rádió. 20.25: Fejér György és Adler Tibor kétzongorás jazz-zene. 21: A rádió külügyi negyedóra. 21.15: Sportközlemények. 21.30: Kisoperák a Stúdióban. Rendező Kiszely Gyula, vezényel Vaszy Viktor. 1. „Az elzondó leány“. Vígopera 1 felvonásban. Zenéjét szerezte: Offenbach. 2. „Eljegyzés lámpafényben“. Kisopera 1 felvonásban. Zenéjét szerezte: Offenbach. 23.15: Hírek. 23.35: Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. Utána: Tánclémezek. — Bécs. 12.30: Paraszttáncok lemezek. 13: Lemezek. 14.10: Lemezek. 17.40: Jónás szoprán és Ulanovsky zongora hangversenye. 18.40: Lemezek. 22: Rádiózenekar, operett. 23.50: Fuvós katonazene. Utána: Bécsi népzene. — Belgrád. 13.05: Aranicki-zenekar, népzene. 19.30: Szlavica-Ciuk Szultana daletje. 20: Rádiózenekar. 22.55: Lemezek. 23.20: Lemezek. Utána: Vendéglői zene. — Deutschlandsender. 7.15: Könnyű zene Hamburgból. 14: Hegedűlemez. 16.15: Roswaenge-lemezek. 22: Hósi zene lemezek. — Königsberg. 6: Lemezek. 19.40: Scheinflug: Wordswede, zenemű énekhanga, hegedűre, angolúrtre és zongorára. 21.15: Az operal zenekar Weber hangversenye. 22: Mozart-est. Utána: Kis rádiózenekar. — Lipcse. 7.25: Könnyű zene. 13: Déli zene Hamburgból. 18.20: Schubert-dalok (bariton). 19.20: Könnyű- és tánczene. 22.25: A lipcsei kamarazenekar hangversenye. — Milano. 21: Lemezek. 21.45: Látogatás a Stúdióban, rádiórevü. 22.15: Csevegés. 22.25: Szinkópás szimfonikus zene. Utána: Weintraub-jazz játéka a milanoi Dia-kertből. 24: Beszélőújság. — Pozsony. 18.40: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 20.55: Fuchs Liza zongorázik. 21.35: Lányi Márta régi olasz népdalokat és áriákat énekel. 23.30: Lemezek. —

Róma. 21.45: Lehár: A vég özvegy. — Varsó. 7.48: Egyházi ének, lemezek. 13.45: Kedvelt operettek. 14.30: Operettlemez. 17.45: Jazz dalokkal. 19.45: A Hejna mandolinzenekar hangversenye Lembergől. 21.30: A rádió szimfonikus zenekara. 24: Reklám és zene. Majd kávéházi tánczene.

KÖNYVEK

Galopin: Hajsz a detektív után A fegyházból szabadult gonosztevő magán-detektívirodát nyit, hogy gazdag tapasztalatait értékesítse és ebből a groteszk helyzetből fakadnak a még groteszkebb bonyodalmak, izgalmak, kalandok, melyek az olvasót a regény első lapjától az utolsóig fogvatartják és pompásan elszórakoztatják. A regény hőse, a gonosztevő detektív, azonban nem kerül ki diadallal a sok izgalmas bonyodalom közül, hanem ott fejezi be pályafutását, ahol elkezdte: a börtönben. Galopin regénye magas irodalmi színvonalu és egyuttal kitünően szórakoztató munka, amely az Atheneum detektív- és kalandorregénysorozatának (Biggers: Sárga detektív, Childers: Rejtélyes könyv) köteté 28 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál: Cluj.

Otto Zarek: „Színház Maria Thul körül.“ Fortotta: Tábori Pál dr. Korunknak kétségtelenül legjelentősebb kifejezési eszköze a színház. A kulisszák világa, a színész és színésznő alakja s a titokzatos boszorkánymester a színigazgató személye újra meg újra az érdeklődés előterébe kerül. A színházi regények divatja nem ujkeletű. Híres színésznők alakja köré nem egy kiváló író szőtt izgalmas történetet — de Otto Zarek, a világhírű német író könyve egyedülálló a maga nemében. A főalakok mellett és ellen dus sokasága mozog a szereplőknek. Cleas Fritzsche, a gigoló soffőr, Gordon, az amerikai milliomos, Mabel Fisher, a különöc amerikai leány, Czerbulski, a balkáni milliomos, Dubenow a szolgálékü helyettes igazgató — s még sok-tucat érdekesebb figura, akik mind a szerző mély emberismeretét bizonyítják. Külön értéke a regénynek az a léktető, lázas stílus, amely kitünő kísérőzene-ként festi alá az eseményeket és amely Tábori Pál dr. kiváló fordításában magyar nyelven is népszerűen érvényesül. Megjelent hóhéhr nyelven a „Nova“ 3.60 pengős kiadásában 420 oldal.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szög** csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„SZERENCSE 1934“-nek levele van az Aradi Közlöny kiadójában. 3690

DISCRET uriember támogató barátságát keresem. Leveleket „Szerény igényű“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérem. 3693

ALKALMAZÁS.

Házmasternek kerestetik gyermekeken kőmives, vagy szerelő házaspár. Str. Cloaca 12., I., 8. ajtó. 3688

PERFEKT szobaleányt azonnali belépésre keresek. — Cim: Szentgyörgyi divatárház.

Jóllátó mindenest keresek azonnalra. Cim a kiadóhivatalban.

PERFEKT szobaleányt, jó bizonyítványval, október 1-re keresek. Dr. Ha'aszne. Str. Popa Gheorghe 8.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Mármarosbank betétkönyveket veszek. Cim: Rudolf Mosse Arad. 40.

Zongorát, rövidet, kereszturost, jó márkái, jó állapotban keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora“ cim alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3681

EGY PAR 6 hónapos róka eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3692

Eladó: Cs szolt ebédlámpa 300 lei, kifogástalan gyermekágy, garantált tiszta 300 lei, 6 szem. ezüst 600 lei, egy antik könyvszekrény, gyönyörű, 300 lei, ebédlámpa asztal, kihúzható, 12 személyre, 6 székkel 800 lei. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Fűrészgári berendezési tárgyakat, iparvasuti sineket, gőzmozdonyt, gőzgépet, gattert keres „Mercuz“ cég Hatag. 3653

Hidraulikus olajprést és egy 21. „Ganz“-hengerezéket keresek vételre. Eladok 50 HP. indikált féltabil gőzgépet. Közvetítőket díjazom. Ing. Elias Győző Timişoara, IV. Bulev. Duca 27. 3415

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépet tisztítására kisebb tételen keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Úres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

FIGYELEM Bőrgarnitúrák 5000 lejtől, cseresznye ebédli, uriszoba, fehér konyha 1800 le, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejtől, csillárok 1200, fali órák, márkás zongorák és hegedűk, hálószobák 3500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fote, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul Reg. Maria 13., Dácia mellett.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet Bul Reg. Maria 13.

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérjük leadni.

OKTATÁS.

Magántanulókat, külföldi vizsgákra biztos sikerrel előkészíték, Steiner tanár. Str. Iosif Vulcan 4. 3658

ELLÁTÁS.

1—2 diákot teljes elátásra gondos felügyelettel elvállalok, a locummal szemben: Bulev. Carol 81., I. emelet 4. ajtó. 3250

KÜLÖNFÉLÉK.

Augusztus 2-án a „Gyakornok“ jellegre hirdető céget arra kérem, sziveskedjen a Szilágyi Sándor névre szóló ajánlatához esatolt eredeti aktákat az Aradi Közlöny kiadóhivatalában átadni. 3682

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért